

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Diplomová práce

Bc. Tereza Thonová

Práce s animátory v Salesiánském hnutí mládeže
v Prostějově

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Práce s animátory v Salesiánském hnutí mládeže v Prostějově vypracovala samostatně a čerpala jen ze zdrojů, které jsou uvedeny na konci práce.

V Olomouci dne _____

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí diplomové práce Mgr. Pavle Vyhnákové, Ph.D. za všechny poskytnuté rady, podporu a vedení. Děkuji za věnovaný čas během konzultací a za veškerou pomoc s mojí prací. Také bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům za trpělivost a podporu.

Obsah

Úvod	6
1 Don Bosko	8
1.1 Život Dona Boska	8
1.2 Pedagogika Dona Boska	10
1.3 Ignác Stuchlý a příchod salesiánů do Československa	15
2 Salesiánští animátoři	17
2.1 Osobnost animátora	17
2.2 Založení salesiánských animátorů	19
2.3 Salesiáni a salesiánští animátoři v České republice	20
3 Dobrovolnictví	24
3.1 Vymezení dobrovolnictví	24
3.2 Motivace dobrovolníka	24
3.3 Řízení dobrovolnické práce	27
3.4 Odměňování dobrovolníků	28
4 Salesiánské hnutí mládeže	29
4.1 Salesiánské hnutí mládeže Prostějov	29
4.2 Cíle klubu	31
4.3 Akce pro animátory	32
4.3.1 Vzdělávání budoucích salesiánských animátorů	32
4.3.2 Vzdělávání zkušených salesiánských animátorů	35
4.4 Akce pro děti vedené animátory	36
4.4.1 Pobytové akce během školního roku	37
4.4.2 Akce pořádané v období letních prázdnin	38
4.4.3 Jednodenní akce	39
5 Řízení týmu	41
5.1 Práce v týmu	41
5.2 Vedení týmu	44
5.3 Role a funkce v týmu	45
5.4 Řízení změn	48
6 Výzkumné šetření	49
6.1 Cíl výzkumu	49

6.2 Výzkumné otázky	49
6.3 Design výzkumu a metoda sběru dat	50
6.4 Soubor respondentů a průběh výzkumu.....	51
6.5 Zpracování dat	52
6.6 Analýza dat	55
6.6.1 Analýza uzavřených otázek.....	55
6.6.2 Analýza otevřených položek	61
6.7 Shrnutí výsledků	74
6.8 Navrhované využití výsledků	77
Závěr.....	79
Seznam obrázků.....	80
Seznam tabulek.....	81
Seznam grafů	82
Seznam literatury	83
Internetové zdroje	85
Seznam příloh.....	87

Úvod

Ve své bakalářské práci jsem se věnovala pedagogice sv. Jana Boska a vzdělávání budoucích salesiánských animátorů. V této diplomové práci se chci zaměřit především na salesiánské animátory, jejich cíle, motivaci a náplň jejich práce. Animátoři se věnují především dětem a mladým lidem. Uplatňují pedagogiku Dona Boska, tedy jeho preventivní systém, a tráví s dětmi svůj volný čas. Jedná se o dobrovolnickou činnost, která je vykonávána s láskou k druhému.

Hlavním cílem mé diplomové práce je popsat a analyzovat pohled animátorů na Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově. Dělat animátora není jen o tom uspořádat kvalitního tábora či akci pro děti. Je důležité být pro děti vzorem, vést je správnou cestou životem, ukazovat jim směr víry a předávat hodnoty a postoje. Je zapotřebí umět komunikovat jak s dětmi, tak s rodiči, tak i s ostatními animátory. Animátoři pracují v týmu, ve kterém by měla panovat přátelská atmosféra a případné konflikty by se zde měly řešit v klidu.

Mými dílčími cíli v teoretické rovině je vymezit a objasnit pojem salesiánský animátor. Dále také definovat, kdo je to dobrovolník a jaká může být jeho motivace a odměňování. Chtěla bych také popsat život Dona Boska a jeho pedagogiku, specifikovat, co jsou to Salesiánská hnutí mládeže a popsat kde všude po České republice je můžeme najít. V teoretické části práce bych chtěla vysvětlit role v týmu, popsat řízení změn v týmu a jeho vedení.

Hlavní cíl diplomové práce je i hlavním cílem empirického šetření. Dílčím cílem pro empirické šetření je specifikovat, jakou motivaci mají salesiánští animátoři v hnutí a interpretovat, jaké vidí problémy a slabé stránky uvnitř organizace. Dalším cílem je definovat práci salesiánského animátora, objasnit jaké změny by animátoři v hnutí chtěli uskutečnit. Navrhnout případné změny a využití výsledků výzkumného šetření pro zlepšení činnosti Salesiánského hnutí mládeže v Prostějově a pro jeho efektivnější práci s mladými dobrovolníky.

Diplomová práce se dělí na dvě části – teoretickou část a empirické šetření. V teoretické části bych se ráda věnovala sv. Janu Boskovi a stručně vysvětlila jeho pedagogiku. Dále chci vysvětlit, kdo je to salesiánský animátor a v rámci toho objasnit motivaci dobrovolníků a jejich odměňování. Celou jednu kapitolu bych ráda zabývala Salesiánskému hnutí mládeže v Prostějově. Chtěla bych popsat, co je cílem jejich práce a jaké pořádají akce pro děti a mladé lidi. Jednu kapitolu bych ráda věnovala řízení změn týmu a jeho vedení. Dále bych chtěla vysvětlit, jaké máme role a funkce v týmu. V druhé části, tedy v empirickém šetření, se chci

věnovat svému výzkumu a analýze dat, která jsem získávala pomocí dotazníku a pro analýzu dat jsem si vybrala otevřené kódování. Jako respondenty jsem měla dobrovolníky v Salesiánském hnutí mládeže v Prostějově.

Výše popsané téma diplomové práce jsem si zvolila kvůli tomu, že sama jsem už osmým rokem členkou Salesiánského hnutí v Prostějově. Pomáhám s přípravou nejrůznějších akcí pro děti a mládež a snažím se jít ve šlépějích svatého Jana Boska a šířit dál jeho pedagogiku. Pro toto téma i výzkum jsem se rozhodla i z toho důvodu, že vnímám určitou potřebu změny a touhu hnutí posunout zase o kousek dál. Jelikož jsem v kontaktu i s ostatními animátory, tak vím, že by změnu ocenili i oni. Ráda bych na možný rozvojový potenciál upozornila ve svém výzkumu.

1 Don Bosko

Don Bosko byl italský kněz, který zasvětil celý svůj život mladým chlapcům. Věnoval se především problematickým jedincům, zejména těm, kteří neměli rodiny nebo trávili svůj volný čas nevhodně. Svatého Jana Boska lze zařadit mezi pedagogy, kteří se věnovali sociální pedagogice.

1.1 Život Dona Boska

Jan Bosko se narodil v roce 1815 v Itálii. Pocházel z chudé a zbožné rodiny. Tatínek mu umřel, když byl malý, a tak vyrůstal jen s maminkou a dvěma bratry. Jeho velkým snem bylo stát se knězem, což se mu později splnilo. Někdy se mu říká také „Don“, protože je to italské oslovení pro kněze.

V devíti letech se mu zdál sen, který ovlivnil celý jeho život. Byl to velmi zbožný, chytrý a skromný mladík, který se rozhodl zasvětit život výchově mladých chlapců. Když byl vysvěcen na kněze, začal navštěvovat chlapce ve vězení, kamarádit se s nimi a navazovat přátelské vztahy. Zakládal takzvané oratoře, kam mohli chlapci přijít a zahrát si různé hry. Bosko se snažil chlapce vzdělávat, a tak po nocích sepisoval učebnice. Také je vedl k Bohu a k Panně Marii. Každý den se s chlapci učil, sloužil mše svaté anebo s nimi hrál zábavné hry. Navštěvovali ho především chlapci, kteří právě vyšli z vězení, byli z chudých rodin a nikoho jiného neměli. (Bosco, 2014)

„Don Bosco měl zvláštní talent na to, aby si ho mladí lidé oblíbili. Když si získal jejich srdce, uměl je citlivě doprovázet k dobrému životu. S velkou předvídatostí se snažil předcházet jejich slabostem a životním omylům. Považoval se více za jejich přítele než učitele. Jako své kněžské heslo si zvolil DA MIHI ANIMAS, CETERA TOLLE (Dej mi duše, ostatní si vezmi). V něm prohlašuje, že mu jde jen o spásu lidských duší a všechno ostatní je ochoten obětovat.“
(Salesiáni Dona Boska [online], 2022)

Po dlouhém stěhování oratoř zakotvila v Turíně, kde už i zůstala. Jeho dílo se rozšiřovalo a navštěvovalo ho přes 800 chlapců. Zbudoval pro chlapce i ubytování, aby měli kde přespát. V oratoři vznikaly nejrůznější dílny, jako třeba dílna knihtisku. Chlapci si Dona Boska velmi oblíbili a měli ho rádi. Jeho dílo se však nelíbilo všem. Ostatní lidé si mysleli, že Don Bosko shromažďuje chlapce, jako svou „armádu“ a báli se, že by mohl způsobit reformu. Bylo na něho spácháno i několik atentátů, on je však všechny přežil. Za pomoci peněz od lidí, kteří mu věřili a podporovali ho v jeho díle, dokázal vybudovat pro chlapce dobré zázemí i s kostelem, kde se všichni společně modlili k Bohu.

Jeho dílo se postupně začalo rozšiřovat po celé Itálii a do zbytku světa. Založil salesiánskou kongregaci, díky které mohli jít další chlapci v jeho stopách a stát se salesiány. Salesiány založil sám Don Bosko. Je to kněz, který se rozhodl svůj život zasvětit mladým lidem. (Bosco, 2014)

Postupem času se jeho dílo začalo rozšiřovat po Turíně a následně i v dalších městech v Itálii. První misie za hranicemi Itálie se uskutečnily v Argentině. Následně se salesiáni přemísťovali i do jiných zemí po celém světě, a tak se dílo Dona Boska dostalo i k nám do České republiky. (Sklenář a kol., 2012, s. 9)

*„Kromě salesiánů vznikaly další skupiny laiků či řeholníků, které se inspirovaly životem a dílem Jana Boska. Dnes je nazýváme souhrnně **Salesiánská rodina**. V současné době zahrnuje 29 takových skupin. V České republice jsou přítomni:*

- **Salesiáni Dona Boska** (používají zkratku **SDB**);
- **Dcery Panny Marie Pomocnice** (běžně nazývané salesiánky – **FMA**);
- **Salesiáni spolupracovníci** (**ASC**);
- **Volontárie Dona Boska** (**VDB**);
- **Volontéři s Donem Boskem** (**CDB**).

K odkazu Dona Boska se také hlásí:

- **Salesiánské hnutí mládeže** (**SHM**).“ (Sklenář a kol., 2012, s. 9)

Pojem Salesiánská rodina se používá, aby byla jasná spojitost mezi lidmi, kteří se rozhodli kráčet ve stopách sv. Jana Boska. Jednotlivé skupiny by spolu měli udržovat dobré vztahy, spolupracovat a mít stejný cíl – usilovat o dobro mladých lidí. I když cíl mají všichni stejný, prostředky k jeho dosažení může mít každý jiný. Mohou mezi sebou spolupracovat, navzájem si předávat zkušenosti, a tím zlepšovat své působení. (Hanáková a kol., 2008, s. 37-38)

Don Bosko byl celý svůj život chudý a skromný. Vše, co měl se snažil dávat chlapcům a pro sebe si nic nenechával. Snažil se o dobro mladých a o vedení je k Bohu. Velkou oporu měl také ve své mamince Markétě, která mu v oratořích pomáhala, vařila a starala se o chlapce. Don Bosko umřel v roce 1888, takže se dožil 73 let. Stal se velkým vzorem pro kněze, animátory i řádové sestry. Jeho pedagogika a styl výchovy se stále uplatňuje v nejrůznějších koutech světa. V roce 1934 byl prohlášen za svatého. (Bosco, 2014)

1.2 Pedagogika Dona Boska

„Pedagogika Dona Boska není teorie, není systém, není úžasný aktivismus. Je vyzařování osobnosti, prožívaný život, je dobrovolné zasvěcení se životu mladých, spása jejich duší. Jestliže chybí síla osobnosti, chybí duše celé výchovy.“ (Kopecký, s. 8)

Pedagogika sv. Jana Boska vychází z takzvaného **preventivního systému**, který je založen na čtyřech pilířích – **domov, hřiště, škola a farnost**.

Nejprve bych ráda popsala, na co klademe důraz v preventivním systému. Hlavním cílem je předcházet nežádoucím jevům. Je to opak represivního systému, kde za porušení pravidel následuje trest. Preventivní systém netrestá, ale motivuje. (Sklenář a kol., 2012, s. 24)

„Preventivní systém je hluboce lidský, je založen na společném prožívání, které má být sympatické, lákavé, živé a tvořivé.“ (Ferrero, 2007, s. 52)

Don Bosko zasvětil celý svůj život mládeži. Byl velmi chudý, ale když dostal něco darem, tak to hned předal mladým. Nechtěl být slavný ani bohatý. Jediné, o co usiloval, byla spása mladých chlapců. Staral se o ně, jako by to byli jeho vlastní synové. Kladl důraz na trávení volného času s mladými. Byl přesvědčen, že je to jedna z nejlepších metod výchovy – věnovat mladým svůj volný čas, být tu pro ně, zajímat se o jejich trápení i radosti a mít s mladými přátelský a upřímný vztah. Vychovatel by neměl být jen přítelem, ale i autoritou, která mladé lidi vede na jejich cestě životem. Je důležité se zajímat i o zájmy mladých, pochopit jejich myšlení a zjistit jejich priority v životě. (Hanáková a kol., 2008, s. 101-102)

První známka o preventivním systému v životě Dona Boska byla v jeho snu v devíti letech, kde mu Panna Maria řekla, že ne bitím, ale láskou si získá jejich srdce. (Kopecký, s. 2)

Don Bosko obcházel vězení a všiml si, že se v něm nachází mnoho mladých chlapců. Byl přesvědčen, že kdyby včas potkali nějakého přítele, který by jim pomohl, neskončili by ve vězení. Věřil, že nikdo z těch chlapců nebyl zlý. Chtěl být pro ně přítelem, ukázat jim Boží lásku a vést je správným směrem. (Kopecký, s. 7)

Když někdo z chlapců provedl něco nevhodného, tak nepoužíval žádné tresty, fyzické ani psychické. Odvedl si chlapce bokem a vysvětlil, proč se mu jeho chování nelíbí, a co by měl do příště změnit. Nikdy nikoho netrestal ani nenapomínal před ostatními. Chlapce neponižoval ani netýral. (Kopecký, s. 6)

Největší inspirací pro Dona Boska, co se týče jeho pedagogiky, byla jeho maminka Markéta. V jejich rodině vládla láska, úcta, upřímnost a ohleduplnost. Kladl se důraz na víru a dělání věci s rozumem. (Ferrero, 2007, s. 25)

„Prevence sociálně patologických jevů v oddílech, kroužcích, sborech spočívá především v budování kvalitních sociálních vazeb na základě vzájemné empatie a tolerance, pěstování komunikačních dovedností, tj. nejen spolu kultivovaně hovořit, ale také umět si naslouchat, kladným hodnocením a pochvalou posilovat sebevědomí a sebeuvědomování.“ (Hájek a kol, 2004, s. 93)

Preventivní systém vychází ze třech základních pilířů – **laskavost, rozum a víra**.

Laskavost je projevem lásky k bližnímu. Snažíme se o dobro druhého, chováme se k němu hezky a pomáháme mu s těžkými situacemi v životě. Mladí lidé musí vědět, že nám na nich záleží. Vše, co pro ně děláme, musíme dělat s láskou. Základem laskavosti je láska, díky které se vytváří přátelský vztah mezi vychovatelem a mladým člověkem. Všechno vychází z lásky. I když chceme jedince napomenout, měli bychom to udělat laskavě. Jedná se o přátelský vztah, ve kterém panuje důvěra. Díky důvěře se nám může mladý člověk otevřít, říct svá tajemství a trápení. (Hanáková a kol, 2008, s. 103)

Láska a čas věnovaný mládeži je důležitým prvkem při výchově. Mladí lidé by měli vědět, že nám na nich záleží, že s nimi chceme trávit všechnen volný čas a být tu pro ně. (Hanáková a kol, 2008, s. 25)

Vznik salesiánů byl inspirován sv. Františkem Saleským, který byl pokládán za vzor laskavosti a vlídnosti. Byl částečně také inspirací pro vznik preventivního systému. (Buccellato, 2015, s. 28)

Podle preventivního systému je potřeba mladým dopřát svobodu, aby měli možnost se ve svém volném čase věnovat tomu, co je opravdu baví. Musíme se snažit najít skryté schopnosti a dovednosti mladých lidí a rozvíjet je. Don Bosko se tímto řídil mnoho let a vždy byl úspěšný. Měl mladé lidi rád a byl tu vždy pro ně. (Teresio Bosco, 2014, s. 409)

„Laskavost mění výchovný vztah, ve vztah synovský a bratrský a výchovné prostředí v rodinu. V tomto smyslu je laskavost duší preventivního systému.“ (Kopecký, s. 19)

Rozum je důležitý pro vysvětlení našeho konání. Dítě nebo mladý člověk musí pochopit smysl výchovy, tedy proč ho vychováváme určitým způsobem, a co je naším cílem. (Hanáková a kol, 2008, s. 103)

Když se na problematiku podíváme z hlediska didaktiky, může rozum souviset se strukturou výukových cílů. Výukové cíle máme čtyři:

- **Komplexnost** – cíl musí být komplexní, tedy nejen obsahovat znalosti, ale i určité dovednosti a postoje důležité k životu.
- **Konzistentnost** – abychom cíle dosáhli, je zapotřebí nejdříve dosáhnout nižších a lehčích cílů. Na základě toho můžeme poté postupovat výše na náročnější cíle.
- **Kontrolovatelnost** – cíl, který si stanovíme, by měl být kontrolovatelný. Měli bychom zvládnout zkontrolovat, zda jsme cíle dosáhli.
- **Přiměřenost** – cíl by měl být náročný, aby mladí byli motivováni ho dosáhnout, ale zároveň nesmí být nad jejich síly. Pokud bude cíl nesplnitelný, mladí lidé budou demotivováni a bude to mít negativní vliv na jejich sebevědomí. Zároveň by cíl neměl být příliš jednoduchý. Mladý člověk se v takovém případě bude nudit a nic nového mu daný úkol nepřinese. (Obst, 2017, s. 44-46)

Je důležité rozumně stanovovat cíle, abychom byli schopni jich později dosáhnout. Rozum asi nejvíce souvisí s přiměřeností. Výchova, kterou aplikujeme na děti, by měla být přiměřená k jejich věku. (Obst, 2017, s. 46)

Pravidla by měla být jednoduchá, jasně daná a srozumitelná. Vychovatel by měl dítěti vysvětlit, proč jsou stanovena zrovna tato pravidla. Když dítě bude znát důvody daných pravidel, bude je lépe a důsledněji dodržovat. (Hanáková a kol, 2008, s. 103)

Rozumnou výchovu nedoprovází nadřívání, nálepkování a nespravedlnost. Vede ji vychovatel, který je moudrý, nikoho nezesměšňuje, jedná se všemi svými svěřenci stejně, neodsuzuje je podle jejich vzhledu ani podle jejich původu. Vychovatel má snahu vést mladé lidi k jejich vlastní zodpovědnosti. Pomáhá jim, aby dokázali nést odpovědnost za své chyby a ukazuje jim správný směr života. (Kopecký, s. 23-25)

Pravidla, která jsou stanovena s rozumem, poskytují mladým pocit bezpečí. Klade se důraz na vzájemnou domluvu a komunikaci. Rozumná výchova odmítá přístup, kdy má vychovatel vždy pravdu, vyhýbá se rozkazování a donucování. Moudrý vychovatel se dokáže zařídit podle toho, v jaké situaci se mladý člověk nachází a hledat řešení dané situace. (Sklenář a kol., 2012, s. 26)

„Výchova je systematicky promyšlený proces. To znamená, že můžeme svým rozumem promyslet, jak budeme působit na mladého člověka.“ (Vracovský, Jakubcová, 2013, s. 10)

Víra je nedílnou součástí preventivního systému. Stejně jako Don Bosko vedl mladé chlapce k Bohu, tak i tento systém na víru klade důraz. Don Bosko pocházel z věřící rodiny. Víru, kterou mu předala jeho maminka, se snažil předávat i chlapcům. Slavil s chlapci mše svaté, dával jim možnost přijít ke svátostem. Nikdy však nikoho do ničeho nenutil. Chtěl jim ukázat cestu víry, ale když touto cestou někdo jít nechtěl, Don Bosko pro to měl pochopení.

Don Bosko vše, co učinil, odevzdal Bohu. Bůh byl centrem jeho výchovy a víra vždy k jeho výchově neodmyslitelně patřila. (Kopecký, s. 10)

„Základem jeho snažení bylo naučit každého věřit a žít v přátelství s Bohem. Dobře věděl, že dříve, než bude mít mladý člověk rád Boha, musí mít vychovatel rád mladého člověka.“ (Kopecký, s. 4)

S preventivním systémem úzce souvisí i čtyři pilíře, kterými jsou **domov, hřiště, škola a farnost**. Všechny tyto pilíře Don Bosko zařadil do svých oratoří. Snažil se vytvořit místo, kde si chlapci mohli hrát, vzdělávat se, hledat cestu k Bohu a cítit se jako doma. *„Pokud chceme přispět k celkovému rozvoji mladého člověka, je potřeba uplatnit všechna čtyři kritéria společně pro jakýkoli typ činnosti.“* (Sklenář a kol., 2012, s. 21)

Pro každého chlapce se snažil vytvořit pocit **domova**. Hlavně ale pro ty, kteří žádnou rodinu neměli a byli sami. Dal jim možnost v oratořích přespávat, dal jim pocit přijetí a toho, že jsou milováni. Jeho prioritou bylo, aby v oratořích vládly dobré vztahy a člověk se v nich cítil v bezpečí a přijatý. (Sklenář a kol., 2012, s. 21)

Don Bosko nebyl pro chlapce jen knězem, který jim dal zázemí, ale i otcem a přítelem v těžkých časech. Naslouchal jim, povídal si s nimi, pomáhal jim v nesnadných situacích a byl tu pro každého chlapce. (Hanáková a kol, 2008)

Když se vyskytl nějaký problém, snažil se Jan Bosko především komunikovat. Komunikace je ve výchově velmi důležitá. Je potřeba umět komunikovat s laskavostí a rozumem. Když komunikace vážne, vážnou i vztahy a řešení problémů. Ke komunikaci se váže i empatie, tedy umění vcítit se do druhého. (Hanáková a kol, 2008, s. 106)

V oratořích panovala dobrá atmosféra a vytvářely se tam pevné vztahy. Jan Bosko chtěl chlapcům dopřát stejný pocit domova, jaký zažil se svojí maminkou Markétou. (Sklenář a kol., 2012, s. 20)

„Bez srdečnosti a laskavosti nelze vytvořit klima rodiny.“ (Kopecký, s. 49)

Jan Bosko každý večer praktikoval takzvané slůvko na dobrou noc. Jednalo se jen o pár slov, řečených ve třech minutách. Slůvko na dobrou noc probíhalo hned po večerní modlitbě a byla to pro Dona Boska velmi důležitá chvíle. Zmiňoval před chlapci, co mu daný den udělalo radost, co ho naopak nepotěšilo, a co by bylo dobré do dalšího dne změnit. (Kopecký, s. 55)

Aby se chlapci v oratořích cítili přijatí, musel se Don Bosko naučit oslovovat všechny chlapce křestním jménem. Když vychovatel nezná jméno žáka, přestože se několikrát opakovalo, dítě je zklamané. Jméno je základem osobnosti, a proto si Don Bosko zakládal na tom, aby se všichni oslovovali jmény, a ne přezdívkami. (Kopecký, s. 58)

Jelikož se Don Bosko staral a hodně mladých chlapců, nesměla v oratoři chybět zábava, kterou můžeme zařadit do dalšího pilíře – **hřiště**. Každý den se v oratoři hrály hry, zpívalo se, tancovalo, hrálo se divadlo a užívalo se každé volné chvíle. Don Bosko se snažil vést chlapce ke kvalitně strávenému času. Díky hrám a sportu dokázali chlapci mezi sebou navázat dobré přátelské vztahy. (Sklenář a kol., 2012, s. 20)

„Zábava, kultura, hry, hudba, sport, příroda, nejsou ztrácením času. Mají obohacovat a sebevzdělávat.“ (Kopecký, s. 44)

Základem tohoto pilíře je veselost a dobrá nálada, která v oratořích panovala. Díky hrám a pestrému programu si Don Bosko získával čím dál víc chlapců, které mohl vychovávat. Hra sloužila k rozptýlení, k vydovádění se a k upevňování vztahů. (Kopecký, s. 37)

K dobré atmosféře přispívala i hudba a zpěv. Jan Bosko chodil s chlapci na různé túry, výlety nebo poutě. Během cesty si zpívali, hráli hry a tvořili veselé společenství. (Kopecký, s. 41, 43)

Oratoř navštěvovali především nevzdělaní chlapci, a to se Don Bosko rozhodl změnit. Začal chlapce vzdělávat, a tak se v oratoři objevil další pilíř – **škola**. Po nocích začal sepisovat učebnice, ze kterých se chlapci přes den mohli učit. Založil i několik dílen, kde se chlapci začali učit nejrůznějším řemeslům. (Sklenář a kol., 2012, s. 17)

Do tohoto pilíře nemusí patřit jen vzdělávání a získávání znalostí. Jedná se o rozvoj samostatnosti a schopnosti umět řešit problémy, které mohou v životě nastat. Dále se může jednat o rozvoj našich dovedností a o získávání postojů. Můžeme sem zařadit i základy katechismu. (Sklenář a kol., 2012, s. 20)

Posledním pilířem, který nesměl v oratořích chybět, byla **farnost**. Víru, kterou měl, se snažil předávat i chlapcům. Každý den v oratořích sloužil mše svaté, s chlapci se modlil,

společně zpívali křesťanské písně, povídali si o Pánu Ježíši a vytvářeli vztah s Bohem. Nikdy nikoho do ničeho nenutil. Všechno bylo dobrovolné.

Stejně jako se Don Bosko spoléhal na Boha a vedl k němu mladé lidi, tak by na ně měl působit i animátor. V této oblasti je důležitá svoboda, kterou Don Bosko chlapcům dával. Cestu víry můžeme druhým ukázat, ale rozhodnout se musí každý sám. Můžeme mladým pomoci rozeznávat dobro od zla a nabídnout jim, na jakou cestu života se mohou dát. (Sklenář a kol., 2012, s. 28-29)

„Nebyl pedagogem teoretikem, ani kritikem, ani historikem, Byl praktik. Každé jeho slovo nebo gesto sledovalo výchovu, pomoc bližnímu. Nebyl pedagogem za katedrou, nýbrž pedagogem v terénu.“ (Kopecký, s. 1)

1.3 Ignác Stuchlý a příchod salesiánů do Československa

Ignác Stuchlý byl jeden z prvních salesiánů, kteří přišli do Československa budovat a šířit dílo sv. Jana Boska. Můžeme ho najít také pod přezdívkou Staříček.

Ignác Stuchlý se narodil roku 1869 ve slezské Boleslavi. Kolem svých dvaceti let zjistil, že je volán ke kněžskému povolání. Chtěl jít k jezuitům, ale jiný kněz za něj rozhodl, že půjde studovat do Turína za salesiány Dona Boska. (*Ignác Stuchlý: Život* [online], 2022)

V roce 1894 začal studovat teologii v Turíně, kde i o šest let později přijal kněžské svěcení. Než přišel do Československa, působil svého času ve Slovinsku, kde se podílel na stavbě kostela. Po Slovinsku byl i v Itálii odkud dorazil k nám. (*Ignác Stuchlý: Život* [online], 2022)

V Čechách a na Moravě propukl velký zájem o salesiány, a tak 28. 9. 1927 přichází 17 chlapců a 3 salesiáni, v čele s Ignácem Stuchlým, do Československa. Koupili klášter od řádových sester ve Fryštáku, kde se usídlilo první salesiánské středisko v Československu. V té době měl Ignác Stuchlý 67 let. *„Aby uživil hochy v ústavu, byl don Stuchlý neustále na cestách, žebral, sháněl peníze, navazoval kontakty. Ve všem bylo potřeba velké trpělivosti a opatrnosti.“* (*Ignác Stuchlý: Život* [online], 2022)

Roku 1935 byl zvolen jako první český salesiánský provinciál. Dílo Dona Boska se začalo rozrůstat po celém Československu a ve větších městech vznikala první salesiánská střediska. Prvním městem, kde se dílo dále rozšířilo, byla Ostrava. Zde se Ignác Stuchlý stává ředitelem. Později dílo přichází do Prahy, Pardubic, Bratislavy a Žiliny, kde se kupují další domy a vznikají salesiánská střediska. (*Ignác Stuchlý: Život* [online], 2022)

Salesiáni, kteří přišli do České republiky, se chtěli věnovat mladým lidem. Kupovali domy, aby chlapci měli kde studovat a připravovat se na kněžské svěcení. V některých domech probíhala i oratoř. (Sklenář a kol., 2012, s. 10)

Během 2. světové války a dob komunismu bylo dílo v Československu přerušeno a na čas omezeno. Domy, které sloužily jako salesiánské středisko, byly zabaveny a využívány k jiným účelům. Po skončení války i pádu totalitního režimu se domy mohly využívat k účelům, ke kterým původně sloužily. V roce 1950 měl Ignác Stuchlý první mozkovou mrtvici, kvůli které musel omezit své aktivity. Roku 1953 měl druhý záchvat, který už byl smrtelný. Ignác Stuchlý zemřel 17. 1. 1953 ve věku 83 let. (*Ignác Stuchlý. Život* [online], 2022)

Ve Fryštáku můžeme i dnes najít Dům Ignáce Stuchlého, kde se nachází salesiáni, salesiánští koadjutoři i salesiánští animátoři. Společně zde tvoří kurzy a tábory pro děti i mládež.

2 Salesiánští animátoři

Salesiánské animátory můžeme najít na mnoha místech v České republice, ale i po celém světě.

Animátor je především mladý člověk, který se rozhodl svůj volný čas věnovat jiným mladým lidem a jejich výchově. Jedná se o dobrovolnou činnost, takže jedinec nedostává žádnou finanční odměnu. Animátor dělá tuto činnost především proto, že v ní vidí smysl a chce svou osobností přispět k dílu.

2.1 Osobnost animátora

„Člověk zasvěcený blahu mládeže. Vychovatel je člověk ochotný podstoupit jakékoliv nepohodlí a námahu, jen aby dosáhl svého cíle; a tím je občanská, mravní a intelektuální výchova jeho žáků.“ (Kopecký, s. 9)

Dobrovolník se nazývá animátorem od slova animovat. V latinském jazyce slovo anima znamená duše. Slovo „animovat“ tedy znamená „oživovat“, jinými slovy můžeme také říct „vdechnout něčemu život“. Animátor má snahu najít to nejlepší v mladých lidech a rozvíjet jejich talenty. Využívá výchovnou metodu, kdy vede mladého člověka na jeho cestě životem, pomáhá mu objevit, co ho v životě baví, kam chce směřovat a jaké chce přijmout postoje. Cílem je nabídnout mladým lidem smysluplné využití volného času a vymanit je z nudy. Součástí práce salesiánského animátora je vést mladé lidi k Bohu. (Sklenář a kol., 2012, s. 107)

Animátor by měl dodržovat všechny pedagogické zásady svatého Jana Boska, především jeho preventivní systém.

V animátorském slabikáři můžeme najít čtyři základní prvky v animaci:

- **Naprosté přijetí a síla výchovné lásky** – umět všechny stejně přijmout, neodsuzovat je za jejich vzhled nebo originalitu. Dále mít vztah k mladým, trávit s nimi volný čas a dělat tuto dobrovolnou práci s radostí.
- **Důvěra** – musíme umět ocenit to, jaký je daný člověk uvnitř a jaké má předpoklady. Díky důvěře vznikají pevnější vztahy a je podporována přirozená autorita. Dítě se potom nebojí přijít za animátorem s trápením, které má.
- **Úcta** – abychom zjistili, jaký mladý člověk je a získali jeho pozornost, je potřeba se o něj zajímat. Zjistit, co ho baví, čemu se rád věnuje nebo co právě prožívá.
- **Svoboda člověka v jeho celistvosti** – animátor by měl respektovat veškerou svobodu mladého jedince, neměl by ohrožovat jeho práva, naopak by se měl snažit chránit jeho

zdraví. Animátor by měl umět zareagovat na různé podněty a dokázat řešit daný problém. Jeho vystupování by nemělo být naučené a jednotvárné. (Sklenář a kol., 2012, s.107-108)

Kdo se rozhodne stát salesiánským animátorem, tak jím není jen na táborech a akcích. Být animátor je životní styl. Animátor by měl stejné zásady, které praktikuje na akcích s dětmi, praktikovat i ve škole, v práci, v rodině i s přáteli – tedy i ve svém běžném životě. Animátor by měl být silná osobnost, přirozená autorita, zralý člověk, který si váží svého života a chce svůj volný čas věnovat mladým lidem. Musí mít silnou motivaci, která ho u této dobrovolné činnosti udržuje, a musí v ní vidět smysl. (Sklenář a kol., 2012, s. 109)

„Dobrým animátorem není jen ten, kdo se vůdcem narodil. Autorita se vytváří a buduje, nepřichází automaticky. Dobrým animátorem je mladý člověk ochotný se obětovat, věnovat svůj čas službě jiným.“ (Sklenář a kol., 2012, s. 109)

Animátor pomáhá s vedením skupiny a jejím směřováním k cíli. Pomáhá růst skupině, ale i každému jednotlivci zvlášť. Klade důraz na získávání nových znalostí, dovedností a postojů. Podporuje mladé v rozvoji osobnosti a kompetencí. (Sklenář a kol., 2012, s. 109-110)

Aby animátor mohl vzdělávat a vést mladé lidi, měl by se také neustále sebevzdělávat. Měl by umět řešit situace, které v danou chvíli nastaly a být empatický. Je potřeba, aby dokázal komunikovat, říct svůj názor, a aby se uměl vyjádřit. Je také důležité umět odpočívat a nebrat si věci příliš osobně. (Sklenář a kol., 2012, s. 110)

Kaplánek (2013, s. 47-79) ve své knize Animace uvádí pět základních úkolů salesiánského animátora:

- 1. Navazování kontaktů** – pokud se snažím navázat kontakt, musím daného člověka poznat a seznámit se s prostředím, kde žije a jaké má zájmy. Důležitá je i vzájemná komunikace. Animátor by měl umět komunikovat, vyjádřit své názory a pocity. Pomocí komunikace by měl umět navázat i kontakt s druhým člověkem.
- 2. Vytváření programu** – animátor by měl umět plánovat a organizovat různé akce pro mladé. Měl by umět vytvořit program se základy dramaturgie, vědět, co děti zvládnou a co je pro ně už moc náročné. Měl by si stanovit cíl, kterého se bude držet, a kterého postupem času dosáhne. Animátor by měl dokázat prezentovat své středisko, sám sebe, své nápady a myšlenky.

3. **Péče o účastníky a dobrovolníky** – animátor má dva úkoly: řídit a doprovázet. Pokud se ocitne v roli hlavního vedoucího, měl by umět řídit ostatní animátory, smysluplně rozdělovat úkoly a motivovat ostatní k jejich splnění. Měl by vytvářet příjemnou atmosféru, aby se každý cítil přijatý a užitečný. Druhý úkol je doprovázet mladé lidi na jejich cestě životem, respektovat je a přijímat jejich názory.
4. **Organizování a administrativa zařízení** – můžeme sem zařadit ekonomiku, dotace, propagaci klubu a starost o zařízení, kde vykonáváme dobrovolnickou činnost.
5. **Reakce na sociálně-kulturní politiku** – je potřeba se zajímat o to, co se děje ve světě, v politice a v kultuře. Animátor by se měl dále rozvíjet ve svých znalostech a dovednostech. (Kaplánek, 2013, s. 47-49)

V knize Pedagogické ovlivňování volného času uvádí autoři pět základních vlastností pro práci s dětmi.

- *„Tolerance – přijímat dítě takové jaké je.*
- *Citlivost a empatie – citlivě přistupovat ke každému dítěti a hodnotit je podle jeho schopností a možností.*
- *Pohotovost – být pozorný a vnímavý k návrhům a podnětům dětí.*
- *Přirozená autorita – uvolněná a přátelská atmosféra bez zbytečně autoritativního přístupu, založená na odbornosti.*
- *Tvořivost – podněcovat účastníky k vlastní kreativitě a oceňovat ji.*“ (Hájek a kol., 2011, s. 179)

2.2 Založení salesiánských animátorů

Don Bosko měl radost ze svého díla a začal přemýšlet, co se s ním stane až zemře. Chtěl, aby se jeho dílo šířilo dál. V roce 1854 ho napadla myšlenka založit salesiánskou kongregaci neboli první salesiány. Salesiáni by měli podle Dona Boska zasvětit svůj život mladým, vést je k Bohu a žít v duchu preventivního systému. (Jan Bosco, 2014)

Zájem mělo hned několik chlapců z oratoře. Byli mezi nimi i ti, kteří se nechtěli stát knězi. Proto se Don Bosko rozhodl založit salesiánské laiky neboli salesiánské koadjutory. Chlapci dál mohli zůstat v oratoři a pomáhat ostatním salesiánům s mládeží, věnovat se jim a vzdělávat je. (Bosco, 2014)

Salesiánští koadjutoři jsou i u nás v České republice, kde žijí v komunitě se salesiány. Ze salesiánských koadjutorů se později vytvořili i salesiánští animátoři, tedy mladí lidé, kteří

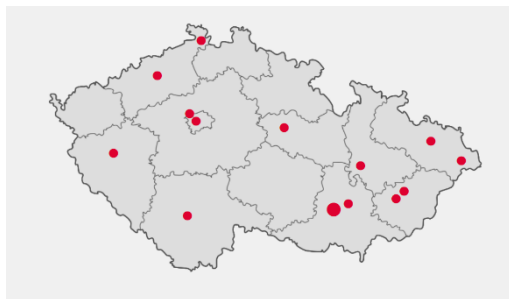
pomáhají salesiánům s akcemi a s tábory pro děti. Působí ve všech střediscích v České republice. I díky těmto mladým lidem se dílo Dona Boska šíří celým světem a může proniknout i do jejich každodenního života, jako je například škola, brigáda, práce či přátelé. Být animátorem je životní styl. Animátorem člověk není jen na akci, ale i v osobním životě.

V rámci programu Cagliari se mohou mladí animátoři stát dobrovolníky v zahraničí. Následně se mohou věnovat dětem v Africe, Španělsku, Belgii nebo ve Slovinsku. Jedná se o dobrovolnickou práci v zahraničí na několik týdnů nebo i na rok. Zapojují se v salesiánských aktivitách po Evropě nebo na jiných kontinentech. „*Náplní činnosti salesiánských dobrovolníků je obvykle přímá práce s dětmi a mládeží, výuka (cizích jazyků, odborných předmětů) a další aktivity dle potřeby místa a schopnosti dobrovolníka.*“ (Vracovský, Jakubcová, 2013 s. 18)

2.3 Salesiáni a salesiánští animátoři v České republice

Salesiány s animátory můžeme najít po celém světě, i u nás působí v celé řadě míst. V České republice najdeme 13 salesiánských klubů, kde působí salesiáni a s jejich pomocí i salesiánští animátoři.

Můžeme je najít v těchto městech nebo na vesnicích:

Obr. 1 Salesiáni v České republice¹

- a) Praha,
- b) Brno,
- c) Ostrava,
- d) Zlín,
- e) Prostějov,
- f) České Budějovice,
- g) Pardubice,
- h) Rumburk,
- i) Teplice,
- j) Plzeň,
- k) Sebranice,
- l) Fryšták.

¹Zdroj: Brno Žabovřesky. *Salesiánské středisko mládeže*. [online]. [cit. 13.10.2022]. Dostupné z: <https://brno.sdb.cz/stredisko/>

a) Praha

V Praze můžeme najít komunitu salesiánů a volnočasové středisko v Kobylisích. Salesiáni a animátoři v Praze nabízí celou řadu aktivit pro široké rozpětí věkových kategorií. V první řadě pořádají ve všední dny oratoře, kde se děti mohou zúčastnit různých her. Dále nabízí jednodenní nebo vícedenní tábory. Děti se tu přes školní rok mohou přihlásit na volnočasové kroužky. Mají tam i klub s nízkoprahovým zařízením pro děti ze složitých sociálních poměrů. Pomáhají dětem se vzděláváním a pořádají doučování. Vzdělání nabízí i dospělým. Nachází se tam i centrum pro rodinu, kde se mohou scházet rodiče s dětmi a tvořit společenství. (Středisko Kobylisy [online], 2022)

b) Brno

V Brně se nachází hned dvě salesiánská střediska – Žabovřesky a Líšeň. Na obou místech najdeme salesiánskou komunitu i salesiánské středisko. Děti a mladí se mohou zúčastnit oratoře nebo pobytových táborů. Jsou tam i kluby pro maminky nebo pro rodiče s dětmi. V Žabovřeskách se nachází i programy pro školy, a také mediální škola, kde se mladí mohou naučit, jak natočit a správně sestříhat video atd. (Salesiánské středisko mládeže [online], 2022)

c) Ostrava

V Ostravě se stejně jako v Praze nebo v Brně nachází středisko volného času. Specifikem je, že ve středisku se animátoři věnují převážně romským dětem. Tyto děti mohou navštěvovat oratoř, kroužky nebo různá doučování. Cílem animátorů je výchova romských dětí dle sv. Jana Boska a začlenění těchto dětí do společnosti. Salesiánské středisko zde přes týden navštíví až 180 dětí. Animátoři organizují ročně přes 80 různých akcí, včetně víkendových. Řada salesiánských animátorů jsou Romové. (Salesiáni Dona Bosca Ostrava [online], 2022)

d) Zlín

Ve Zlíně je středisko volného času lehce odlišné než v jiných městech. Probíhají tam kroužky a odpolední oratoře, které jsou směřovány především na děti z horšího sociálního prostředí. Jinými slovy je to nízkoprahové zařízení. Animátoři se dětem věnují společně se sociálními pedagogy, kteří jsou ve středisku zaměstnaní. Pořádají pro děti doučování, Boscopátky na různá témata, nebo vícedenní tábory v přírodě pro chlapce a děvčata. (SDB Zlín [online], 2022)

e) Prostějov

Salesiánskému hnutí v Prostějově se budu věnovat samostatně v následující kapitole.

f) České Budějovice

V Českých Budějovicích se nachází salesiánské středisko mládeže. Děti se zde mohou zúčastnit otevřeného klubu – oratoře, sportovních, hudebních nebo kreativních kroužků. Nabízí i vícedenní tábory, kterým se říká chaloupky. Mezi dobrovolníky nezařazují jen mladé lidi, ale i seniory, kteří se také mohou zapojit do díla sv. Jana Boska. (Salesiánské středisko mládeže – České Budějovice [online], 2022)

g) Pardubice

V Pardubicích je dílo Dona Boska velmi rozšířené. Najdeme tu klasické středisko volného času pro děti a mládež, kde se mladí mohou zúčastnit velkého množství aktivit. Mimo jiné zde mají i Centrum Don Bosco. V tomto centru se starají o děti z dětských domovů, o děti, které jsou v pěstounské péči nebo jsou jakkoli ohroženi. Animátoři jim připravují nejrůznější program. (Salesiáni Pardubice [online], 2022)

h) Rumburk

„Jedná se o nejsevernější salesiánskou přítomnost v ČR. Žije zde salesiánská komunita, která spravuje několik farností a působí zde také Salesiánský klub mládeže.“
(Salesiáni Dona Boska – Rumburk [online], 2022)

i) Teplice

V Teplicích najdeme středisko volného času, které připravuje mnoho kroužků pro děti, aby mohly smysluplně trávit volný čas. Středisko připravuje různé programy pro školy a mladé lidi. Pomáhá také s doučováním mladých lidí a probíráním látky. Na místní komunitu se mohou obrátit žáci na základní škole, ale i studenti středních škol. (Salesiáni Teplice – Doučování. [online], 2022)

j) Plzeň

Salesiánský klub mládeže se v Plzni nijak neliší od ostatních klubů. Pořádají zájmové kroužky a pomáhají dětem s doučováním. V Plzni ale můžeme najít i Klub

Balón. Jedná se o klub, který mohou navštěvovat děti ze sociálně znevýhodněných rodin nebo mladí, kteří nemají kde trávit svůj volný čas. Návštěva klubu je bezplatná a účastník se nemusí nikam registrovat. V klubu se věnují různorodým aktivitám a rozvíjí své dovednosti. (Klub Balón [online], 2022)

k) Sebranice

Sebranice jsou malá vesnička, ve které najdeme několik salesiánů i salesiánských animátorů. Společně tu spravují farnost a připravují letní tábory. V rámci klubu připravují i oratoře a kroužky pro děti a mladé lidi. (Sebranice – Salesiáni Dona Boska [online], 2022)

l) Fryšták

Ve Fryštáku se koná plno zážitkových akcí. Víkendové akce pro mladé, pobytové nebo příměstské tábory. Pořádají i pobytové kurzy pro školy na různá témata. Mladí lidé mohou Dům Ignáce Stuchlého ve Fryštáku navštívit i ve všední den a zahrát si netradiční hry. Ve Fryštáku se salesiáni s pomocí salesiánských animátorů věnují převážně zážitkové pedagogice a vzdělávají mladé pomocí zážitků. (SDB Fryšták [online], 2022)

Čeští salesiáni se nachází i v Bulharsku, kde se starají o romské děti. Děti zde mohou navštěvovat oratoř, kde mají možnost se zúčastnit pohybových, výtvarných nebo sportovních kroužků. Pro děti je v oratoři i výuka náboženství, doučování nebo nedělní mše svaté. Salesiáni a čeští dobrovolníci začali se stavbou vzdělávacího střediska a salesiánského kostela, které bude sloužit romským dětem a budou se tam slavit mše svaté. (Salesiáni Dona Boska [online], 2022)

3 Dobrovolnictví

Dobrovolnictví se u nás v českých zemích rozšířilo kolem devatenáctého století. Začalo vznikat velké množství nových spolků, které umožňovaly mladým i dospělým trávit kvalitně jejich volný čas. Jeden z takových spolků je například Sokol. (Tošner, 2006, s. 29)

3.1 Vymezení dobrovolnictví

„Dobrovolnictví není v lidské společnosti něčím novým, v každé kultuře a společnosti pomáhali ti, kteří na tom byli lépe, méně šťastným, kteří kvůli nemoci, chudobě či přírodní katastrofě pomoc potřebovali. Solidarita a vzájemná pomoc tvoří základ existence lidské společnosti i všech náboženství.“ (Tošner, 2006, s. 23)

Během první světové války byla činnost spolků omezena až do roku 1918. Po první světové válce začal jejich velký rozkvět, který trval dvacet let. Když začala roku 1938 druhá světová válka, došlo k úpadku všech dobrovolnických činností. Toto období trvalo do konce druhé světové války, tedy do roku 1945. Lidé si chvíli mysleli, že nastane stejná situace jako v době po první světové válce, kdy došlo k rozkvětu všech klubů. To se však změnilo s nástupem komunismu, kdy byla přerušena veškerá dobrovolnická činnost. Až po roce 1989 došlo k velkému rozvoji neziskových organizací. Obnovily se spolky, které měly během komunismu zakázanou činnost, ale utvořily se i úplně nové organizace, které chtěly mladým lidem nabídnout kvalitní trávení volného času. (Tošner, 2006, s. 30)

Kdo je to vlastně dobrovolník? Je to člověk, který se rozhodl věnovat svůj volný čas dobrovolnické činnosti, ze které nemá žádný finanční zisk. Chce pomáhat rozvíjet společnost a předávat dál své znalosti, dovednosti i postoje. (Tošner, 2006, s. 35)

S dobrovolníky a dobrovolnickou činností se můžeme nejvíce setkat v neziskových organizacích, které připravují program pro mladé lidi. Může se jednat o organizace typu YMCA, skauti nebo Sokol. Cílem těchto organizací není žádný finanční prospěch, ale jen pomoc druhým lidem. (Tošner, 2006, s. 41)

3.2 Motivace dobrovolníka

„Pro normativní motivaci je podstatné, že se dobrovolníci ztotožnili s určitými hodnotami a ideálem cnostného člověka v určitém kulturním kontextu.“ (Matulayová, 2016, s. 11)

Vznik motivace závisí na dvou typech podnětů – vnitřní a vnější. Vnitřní podněty motivace souvisí s naší osobností a s našimi postoji. Stimulují nás a přináší uspokojení našich

potřeb. Vnější motivace souvisí s prostředím, ve kterém se nacházíme. Pomáhá nám vyřešit naše problémy nebo se jim úplně vyhnout. (Vágnerová, 2016, s. 330)

Přijít na to, proč jsou lidé motivováni k dobrovolnické činnosti, není snadné. Motivace souvisí s osobností a charakterem dobrovolníka. Například dobrovolník v Salesiánském hnutí mládeže by měl být věřící člověk. Proto se mladý věřící člověk pro tuto činnost může nadchnout a s radostí svoji víru předávat dál. Chování a motivace dobrovolníka závisí i na jeho emocích, zkušenostech a hodnotách, které v životě zastává. (Matulayová, 2016, s. 10)

Motivace dobrovolníků	Bariéry dobrovolníků
<ul style="list-style-type: none"> • Jejich dobrovolnická činnost jim dává smysl. • Jsou přínosní pro organizaci. • Jsou respektováni vedením organizace. • Společenství organizace, přátelské vztahy. • Mohou zasahovat do vedení organizace a jejich názor je vyslyšen. • Jsou rádi, že mohou přispět ke změně společnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realita je jiná, než si vysnili. • Myslí si, že jejich práce v organizaci je zbytečná. • Dobrovolnická činnost jim nedává smysl. • Jejich práce není oceňovaná. • Špatné společenství. • Nemají možnost se projevit.

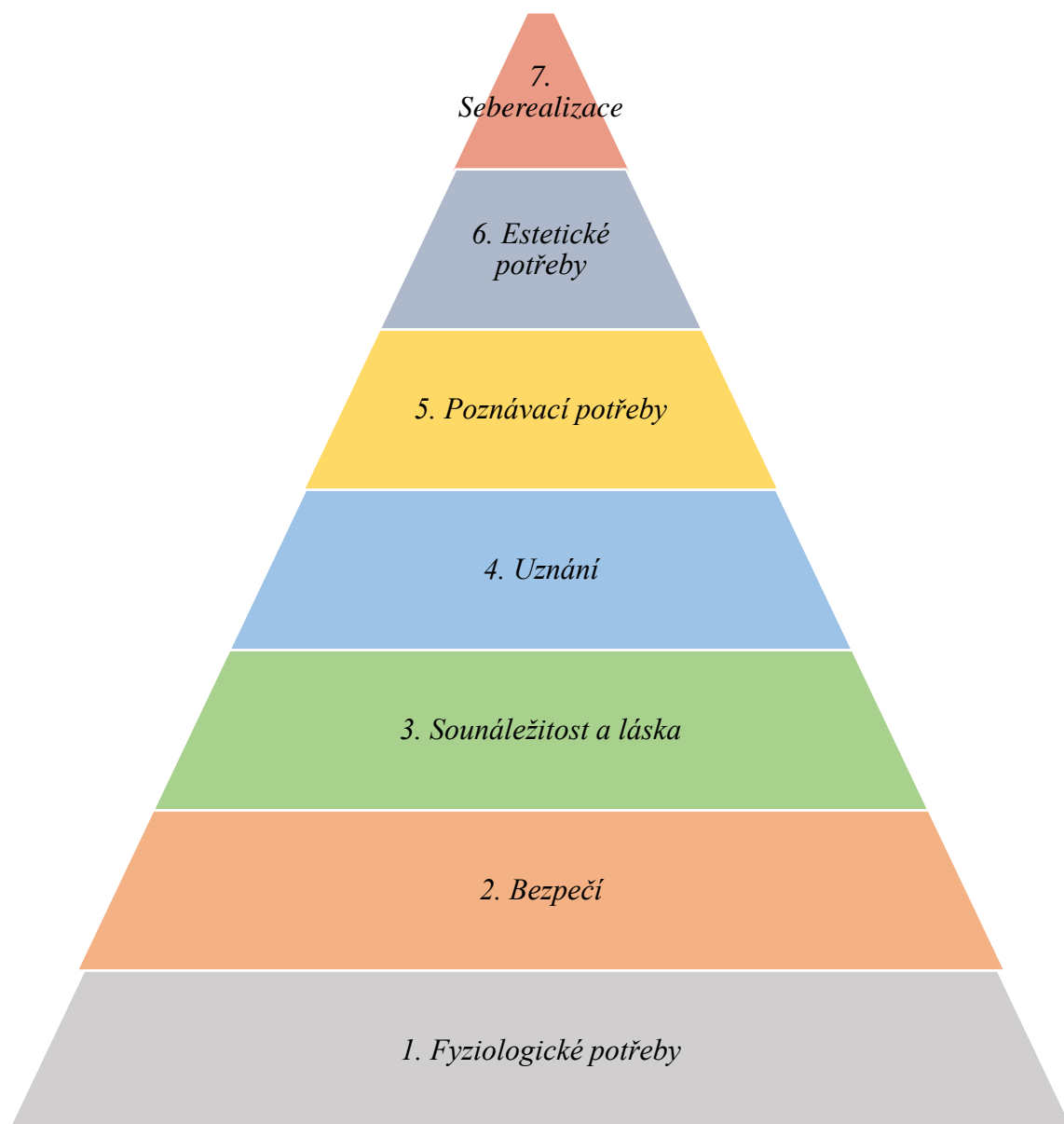
Tabulka č. 1 Motivace a bariéry dobrovolníků (Tošner, 2006, s. 55)

Díky dobrovolnictví mohou lidé navázat nové kontakty, začlenit se do společnosti a najít si nové přátele. Motivací však nemusí být jen navázání nových vztahů, ale i rozvoj sebe sama – získávání nových znalostí, dovedností a postojů. Dobrovolníka může také motivovat uspokojení jeho psychické potřeby. Dále mezi motivace dobrovolníka patří přátelský kolektiv, radost z pomáhání druhým, touha zlepšit svět nebo to, že daná činnost dává dobrovolníkovi smysl. Jedinec musí být dobrovolnickou činností silně motivován, aby ji dokázal věnovat většinu svého volného času. (Matulayová, 2016, s. 11-15)

Je důležité umět lidi správně namotivovat, aby danou práci vykonávali. Když členům přidělujeme jednotlivé úkoly, měli bychom si rozmyslet, zda úkol není příliš jednoduchý nebo složitý. Když je úkol pod úroveň jedince, začíná se nudit a práce ho přestane bavit. Když mu dáme složitější úkol, který nezvládne vyřešit, bude demotivován, že zadání nezvládl splnit a

nebude chtít dál pokračovat. Úkoly, které dobrovolníkům rozdáváme, by měly být přiměřené, aby je to motivovalo a zvládli je vyřešit. (Plamínek, 2007, s. 49)

Naše motivace souvisí i s pyramidou potřeb Abrahama Maslowa. Naše motivace se odvíjí od našich požadavků v životě. Nejdříve musí být uspokojeny naše základní potřeby, abychom byli motivováni dosáhnout vyšších cílů. (Hanuš, 2009, s. 67)

Obr. 2 Pyramida potřeby podle Abrahama Maslowa²

---

² Zdroj: HANUŠ, Radek a Lenka CHYTILOVÁ. *Zážitkově pedagogické učení*. Praha: Grada, 2009, s.67. ISBN 978-80-247-2816-2.

3.3 Řízení dobrovolnické práce

Aby dobrovolnická činnost fungovala tak, jak má, je potřeba, aby ji někdo dobře řídil. Jedinec v čele dobrovolnické organizace má několik funkcí, které vykonává:

- Jedna z jeho důležitých funkcí je **hodnocení** práce dobrovolníků. Na základě toho, jak dobrovolníci práci vykonají, dostanou od vedení jistou zpětnou vazbu. Zpětná vazba slouží k tomu, abychom věděli, zda jsme něco udělali špatně, nebo jestli se máme v něčem zlepšovat.
- Další z důležitých funkcí je **vedení**. Aby organizace dobře fungovala, nesmí v ní vládnout zmatek. Vedoucí by měl být přirozenou autoritou, která dokáže zvládat řídit skupinu lidí. V jeho kompetenci je i rozdávání různých úkolů lidem, kteří se na ně hodí.
- Když se vyskytne nějaký problém či krize, vedoucí musí zasáhnout. Měl by umět **řešit krizové situace** za pochodu a snažit se je vyřešit co nejdříve.
- **Je oporou** pro dobrovolníky v jejich těžkých situacích. Když mají s něčím problém, rád je vyslechne a nabídne jim řešení.
- Je v nepřetržitém kontaktu s dobrovolníky, **komunikuje** s nimi a naslouchá jim. Také bere v potaz jejich názory nebo nové nápady.
- **Respektuje práva** dobrovolníků a **chrání jejich zdraví**. Dělá vše pro to, aby se dobrovolníci cítili v bezpečí a byly uspokojeny jejich psychické potřeby.
- **Dodržuje pravidla mlčenlivosti**.
- **Stará se i o administrativu**. Řeší smlouvy a jinou dokumentaci. (Tošner, 2006, s. 76)

Jeho snahou je z dobrovolníků udělat jeden tým, který spolu bude spolupracovat a komunikovat. Vedoucí by měl dobrovolníky dostatečně motivovat k vykonávání dané dobrovolnické činnosti. (Tošner, 2006, s. 76)

„Jeho úkolem je vytvořit z různorodé skupiny dobrovolníků jeden celek, ve kterém si každý ponechává svoji samostatnost a svébytnost. Koordinátor může být člen týmu zaměstnanců, může to být dobrovolník, který ale potřebuje mít oporu v garantovi dobrovolnického programu v organizaci. V malé neziskové organizaci může být koordinátorem vedoucí organizace i výkonný zaměstnanec vedle své hlavní profese.“ (Tošner, 2006, s. 76)

Bylo by dobré, aby měl koordinátor s vedením lidí už nějaké zkušenosti. Mezi jeho vlastnosti by určitě měla patřit empatie, komunikativnost a tolerance. Měl by se ke všem

dobrovolníkům chovat stejně, nikomu nenadržovat a být vůči všem spravedlivý. (Tošner, 2006, s. 77)

„Koordinátor by měl být schopen svoji roli vykonávat na základě upřímných a otevřených vztahů s dobrovolníky, jimž se na tomto základě dostává jistoty, že to, co dělají, je významné a slouží dobré věci – koordinátor dobrovolníků je vizitkou organizace.“ (Tošner, 2006, s. 77)

3.4 Odměňování dobrovolníků

I když dobrovolníci za svou práci nic neočekávají, je dobré je někdy za jejich práci odměnit. Jako klasická odměna může být poděkování, které by mělo být automatické.

Odměny můžeme dělit na **nemateriální a materiální**.

- Mezi **nemateriální** můžeme zařadit právě zmíněné poděkování, tedy vyjádření vděčnosti za vykonanou práci. Nemělo by se zapomínat na oceňování konkrétní dobrovolnické činnosti. Můžeme zde zařadit i zveřejnění jejich práce a projevení vděku před společností. I když dobrovolník žádnou odměnu neočekává, pouhým poděkováním a projevením vděku mu bude ukázáno, že jeho činnost má smysl a bude motivován v dobrovolnické činnosti pokračovat.
- **Materiální** neboli hmotné odměny jsou v organizacích také velmi časté. Může se jednat o společný večírek, zorganizovaný výlet nebo volné vstupenky na sportovní či kulturní akce. (Tošner, 2006, s. 84)

Jednou za rok by měla organizace uspořádat akci, kam budou pozváni všichni dobrovolníci a bude oceněna jejich práce a snaha. Akce na počest dobrovolníků se často pořádají kolem 5. prosince, jelikož se jedná o Mezinárodní den dobrovolníků. Vedení pořádá pro dobrovolníky různé večírky s předáváním diplomů a různých ocenění. (Tošner, 2006, s. 84)

Mezi odměňování patří i zpětná vazba, při které se dobrovolník může dozvědět například to, že svoji práci vykonává velmi dobře, což ho motivuje v dané dobrovolnické činnosti vytrvat. Může se jednat o přátelské posezení, kdy si navzájem dobrovolníci vymění své zážitky i zkušenosti, se kterými se potkali. (Tošner, 2006, s. 84)

„Dobře fungující zpětná vazba vždy přispívá nejen ke zlepšení kvality práce všech, ale i k pozitivní atmosféře v organizaci.“ (Tošner, 2006, s. 84)

4 Salesiánské hnutí mládeže

Salesiánské hnutí mládeže je nestátní neziskové organizace, kde působí převážně dobrovolníci. Veškerý svůj volný čas věnují dětem a mladým lidem. Tvoří pro ně pobytové tábory, jednodenní akce, kroužky přes týden nebo akce víkendové.

Salesiánská hnutí mládeže můžeme najít po celé České republice.

Obr. 3 Salesiánské hnutí mládeže v České republice³

4.1 Salesiánské hnutí mládeže Prostějov

Součástí salesiánské rodiny jsou i Salesiánská hnutí mládeže a jednomu konkrétnímu bych chtěla věnovat celou tuto kapitolu. Jedná se o hnutí v Prostějově, které vykonává svou činnost už 22 let.

„Klub Salesiánského hnutí mládeže Prostějov je nestátní nezisková organizace, která připravuje mladé lidi pro výchovnou činnost mezi dětmi a mládeží a v duchu salesiánského preventivního systému sv. Jana Boska, a pořádá celoročně akce pro děti a mládež.“ (SHM Klub Prostějov [online], 2022)

Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově má statut nestátní neziskové organizace.

---

³ Zdroj: Kluby SHM. *Salesiánské hnutí mládeže*. [online]. [cit. 20.3.2023]. Dostupné z: <http://www.shm.cz/kluby-shm/>

„Nestátní nezisková organizace (NNO) pracující s dětmi a mládeží představující kromě škol a školských zařízení důležitý prvek ve vytváření žádoucí nabídky pro aktivní využití volného času dětí a mládeže.“ (Hájek a kol., 2011, s. 152)

Neziskové organizace pomáhají mladým si osvojit nové znalosti, dovednosti i postoje. Snaží se v nich najít schopnosti a talenty, které jim poté pomáhají rozvíjet. Podílí se i na preventivních programech, které se snaží předejít nežádoucím negativním jevům. Jejich cílem je nabídnout mladým bohatý program, ve kterém se každé dítě může najít a zjistit, co ho baví a v čem vyniká. (Hájek a kol., 2011, s. 152-153)

Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově vzniklo v roce 2001, kdy ho založili salesiáni Jaroslav Němec a Vojtěch Sivek. Cílem organizace byla práce s dětmi a jejich smysluplné trávení volného času. Hnutí se nejdříve začalo rozvíjet v táborové činnosti (pořádání táborů a akcí pro mladé), a také v animátorské činnosti, kdy se hledali mladí animátoři pro tuto dobrovolnickou činnost.

Hned roku 2002 začala v Prostějově první salesiánská činnost. Jakým způsobem se od tohoto roku rozvíjeli letní tábory a jaké byly počty dětí v jednotlivých letech můžeme vidět v této tabulce:

Letní prázdniny		
Rok	Počet táborů	Počet dětí
2002	4	69
2003	5	78
2004	5	94
2005	7	146
2006	8	179
2007	9	255

Tabulka č. 2 Přehled letních prázdnin hnutí v době 2002-2007

Setkávání animátorů se postupně ustálilo na pět víkendových setkání za rok, kde se noví animátoři učili:

- duchovnímu život,
- etice,
- zdravotní vědě,
- bezpečnosti a hygieně na akcích,

- metodice táborů,
- zážitkové pedagogice,
- právním předpisům,
- pedagogice svatého Jana Boska.

Postupem času se setkání začala měnit, ale koncept zůstal stejný.

4.2 Cíle klubu

„Hlavním cílem Klubu SHM Prostějov je připravit mladé lidi na smysluplnou cestu životem, kterou vidíme v duchovních hodnotách, dobrých vztazích, umění spolupráce i uvědomění "Nejsem tu sám".“ (SHM Klub Prostějov [online], 2022)

V SHM v Prostějově se animátoři řídí podle pedagogiky Dona Boska. Animátoři pořádají různé akce pro děti a mladé lidi, jako například pobytové týdenní tábory, jednodenní akce nebo víkendové setkání. Snaží se, aby se každé dítě na táborech a akcích cítilo jako doma, laskavě k nim přistupují a rozumně je vychovávají. Na každé akci se hrají různé hry, u kterých se dítě může vydovádět. Díky tématkům⁴, která jsou na každém táboře, se dítě může něco nového dozvědět a něčemu novému se naučit. A jako poslední pilíř, který se na táborech a akcích objevuje, je víra. Animátoři se snaží vést mladé lidi k Bohu. Jelikož akce navštěvují i nevěřící děti, tak je nutné myslet na to, aby jim nebylo nic nuceno. Na každé akci se slaví mše svatá a den začíná a končí modlitbou.

Výchova dětí probíhá dle preventivního systému. Animátoři mají snahu děti podporovat v individuálních činnostech, aby zjistily, v čem jsou výjimečné a v čem vynikají. Dále animátoři děti podporují ve skupinové práci a vedou je k vzájemné spolupráci a respektu. Navozují příjemnou a pozitivní atmosféru, aby se dítě nebálo být samo sebou a projevit se. (Sklenář a kol., 2012, s. 34)

Aby animátor (viz kapitola výše) mohl vykonávat tuto dobrovolnickou činnost, musí mít dobrý vztah k dětem, musí ho tato práce bavit a musí se zajímat o mladé lidi a o jejich zájmy. Musí také zjišťovat, co mají rádi a co je baví. Měl by umět komunikovat s dětmi i s animátory. Mezi animátory a dětmi by měla panovat dobrá atmosféra, dítě by se nemělo bát říct svůj názor a projevit se. Zároveň by ale mělo respektovat druhé a umět jim odpouštět. (Sklenář a kol., 2012, s. 37)

---

⁴ Může se jednat o menší „přednášky“ nebo diskuze na určité téma. Díky takzvaným tématkům se dítě na táboře něco nového dozví a informace může dále použít ve svém životě.

Než se začne jakýkoli tábor či akce plánovat, musíme si stanovit cíle, které nám pomohou zjistit, čeho chceme dosáhnout a jak.

SMART cíle nám pomáhají správně definovat cíle.

Specifický	Zadání cíle by mělo být srozumitelné, aby jej každý pochopil. Cíl, který se na začátku procesu zvolil, by se neměl v průběhu měnit. Pokud ke změně dojde, mělo by se to prodiskutovat se všemi členy týmu.
Měřitelná	Cíl by měl být nastavený tak, abychom dokázali změřit, jestli byl splněn.
Akceptovatelný	Cíl by měli členové týmu přijmout za svůj a akceptovat jeho stanovení, na kterém se na začátku dohodli.
Reálný	Stanovený cíl by měl být reálný. Na konci procesu bychom ho měli dosáhnout. Pokud se už na začátku zdá nemožné cíle dosáhnout, nemusíme se ani snažit v procesu pokračovat. Je dobré si na začátku stanovit cíle jednodušší a postupně jejich náročnost zvyšovat.
Terminovaný	Doporučuje se stanovit si časové úseky, abychom věděli, v jaké fázi se právě nacházíme, a kdy daného cíle můžeme dosáhnout.

Tabulka č. 3 Smart cíle (Kolajová, 2006, s. 23-24)⁵

Cíle mohou být obecné a specifické. Pod obecné spadají cíle dané organizace, tedy jaký je její hlavní cíl, kterého chce dosáhnout. Specifickým cílem se rozumí cíl konkrétní, takže například to, co by se měly děti v dané aktivitě naučit. Specifické cíle jsou podřízeny cílům obecným. (Skalková, 2007, s. 120)

4.3 Akce pro animátory

Během roku se pořádají nejen akce pro děti, ale také akce pro začínající i zkušené animátory. Tyto akce slouží ke stmelení kolektivu, zlepšení komunikace a spolupráce.

4.3.1 Vzdělávání budoucích salesiánských animátorů

Na toto téma jsem psala svou bakalářskou práci, takže tato podkapitola bude stručnější.

V Salesiánském hnutí mládeže v Prostějově probíhá vzdělávání budoucích salesiánských animátorů přímo v samotném hnutí. Organizace dá dohromady skupinu mladých

⁵ Zdroj: KOLAJOVÁ, Lenka. *Týmová spolupráce: jak efektivně vést tým pro dosažení nejlepších výsledků*. Praha: Grada, 2006. Poradce pro praxi. ISBN 80-247-1764-6.

animátorů, kteří se rozhodnou vést mladé lidi k Bohu a připravovat je na animátorství. Parta zkušených animátorů, kteří se rozhodli vést budoucí animátory, musí mít kamarádské vztahy, musí spolu umět vycházet a komunikovat. Problémy, které nastanou, musí řešit hned a v klidu. Animátoři si kurz sami přizpůsobí podle toho, jak jim vyhovuje a kdy se čemu chtějí věnovat. Základ však zůstává pořád stejný.

Parta dětí, kteří chtějí být animátory, se formuje okolo 12 – 13 let věku. Je to tříletý kurz, přičemž jakékoli dítě může z tohoto cyklu kdykoli vystoupit a věnovat se jiným zájmům. V rámci kurzu se mladí dozví o svatém Janu Boskovi a jeho pedagogice, také o zdravotě, zážitkové pedagogice, mohou budovat vztah k Bohu a navázat nová přátelství. Pro tuto skupinu jsou připraveny i cyklistické tábory v době letních prázdnin. V rámci kurzu se jedná o pět víkendových setkání za rok a dva takzvané ranger's výcviky v době letních a podzimních prázdnin, které bývají zhruba na pět dnů. Jedná se většinou o putovní tábor. Každé setkání je na jiné téma, aby si každé z témat jedinci lépe osvojili. V tabulce níže lze vidět, jak probíhala příprava budoucích salesiánských animátorů, když jsem byla součástí vedoucích animátorů v roce 2017-2020.

Rok	Měsíc	Forma setkání	Téma
2016	Listopad	Víkendové setkání na 3 dny	Kdo je to salesiánský animátor?
2017	Červen	Víkendové setkání na 3 dny	Spolupráce
	Srpen	Ranger's výcvik na 5 dnů	Co je to mše svatá?
	Říjen	Ranger's výcvik na 5 dnů	Pedagogika Dona Boska
	Listopad	Víkendové setkání na 3 dny	Pozitivní komunikace
2018	Březen	Víkendové setkání na 3 dny	Duchovní obnova ⁶
	Červen	Víkendové setkání na 3 dny	Zážitková pedagogika
	Srpen	Ranger's výcvik na 5 dnů	Příprava táborů
	Listopad	Víkendové setkání na 3 dny	Základy první pomoci
2019	Březen	Víkendové setkání na 3 dny	Duchovní obnova
	Duben	Víkendové setkání na 3 dny	Salesiánská rodina + salesiánští dobrovolníci v zahraničí
	Červen	Víkendové setkání na 3 dny	Závěrečné zkoušky

Tabulka č. 4 Přehled akcí pro budoucí salesiánské animátory

V rámci zážitkové pedagogiky se jezdí na víkendové setkání do Fryštáku, kde pro budoucí animátory mají místní animátoři připravený program s přednáškami a hrami. Mladí lidé si mohou osvojit pojem zážitková pedagogika jak praxí, tak teorií.

Na víkendové setkání s tématem Základy první pomoci je pozván externista, který pracuje ve zdravotnictví. Ten udělá přednášku o situacích, které mohou na zotavovacích akcích nastat. Dále je pro mladé lidi připravená simulace, při které si jedinci vyzkouší, jak v krizové situaci zareagovat. Animátoři se snaží propojovat teorii s praxí, aby došlo k osvojení daného tématu.

⁶ Vždy v postní době se animátoři sejdou na víkendové setkání, které je zaměřeno na jejich duchovní život. Společně se modlí a rozebírají otázky ohledně víry.

Kurz musí budoucí animátory nadchnout, aby měli motivaci se stát animátorem. Kurz bývá zakončen zkouškou, při které mladí předvedou všechny znalosti a dovednosti, které se naučili. Napíší i seminární práci na téma, které si zvolí, a které souvisí s animátorstvím. Po úspěšném dokončení kurzu jsou mladí lidé přijati mezi starší animátory a jezdí na formační setkání s nimi.

V rámci kurzu si jedinec osvojuje nejrůznější znalosti, dovednosti i postoje. Jedná se mimo jiné o rozvoj osobnosti jedince, o trénování spolupráce, komunikace a řešení problémů.

Jakmile jedinec dosáhne osmnácti let, může se zúčastnit kurzu přípravy hlavních vedoucích dětských táborů. Kurz je akreditován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Jedná se o víkendový kurz, kde jedinec získá všeskeré důležité informace pro vedení pobytových táborů pro děti. Na konci kurzu je nachystán test, který když jedinec úspěšně dokončí, tak obdrží osvědčení o absolvování odborné přípravy.

Mezi další vzdělávání můžeme zařadit i kurz zdravotníka zotavovacích akcí. Existuje hned několik organizací, které poskytují absolvování zdravotnického kurzu. Po úspěšném dokončení kurzu dostane jedinec průkaz o absolvování a může vykonávat roli zdravotníka na zotavovacích akcích. Měl by ale mít minimálně osmnáct let.

Cíle formačních setkání budoucích salesiánských animátorů:

- Mladý člověk bude po absolvování kurzu umět popsat život sv. Jana Boska.
- Mladý člověk bude po absolvování kurzu umět specifikovat pedagogiku sv. Jana Boska.
- Mladý člověk bude po absolvování kurzu schopen poskytnout první pomoc.
- Mladý člověk bude po absolvování kurzu schopen zorganizovat a zrealizovat tábor.
- Mladý člověk bude po absolvování kurzu umět porovnat rozdíl mezi represivním a preventivním systémem.
- Mladý člověk bude po absolvování kurzu schopen definovat zážitkovou pedagogiku.
- Mladý člověk bude po absolvování kurzu umět vyjmenovat jednotlivé složky salesiánské rodiny.

4.3.2 Vzdělávání zkušených salesiánských animátorů

Pět víkendů za rok jezdí zkušení animátoři na **formační setkání**, kde se věnují prohloubení vzájemných vztahů a spolupráci. Jezdí na chatu do hor a každé setkání je zaměřeno na jedno téma, kterému se animátoři celý víkend věnují. I když je někdo animátorem už několik let, vždy je možné se něčemu novému přiučit.

Pět víkendových setkání na různá témata					
Měsíc	Březen	Duben	Červen	Září	Listopad
Program	Duchovní obnova	Setkání na určité (pokaždé jiné) téma	Příprava letních táborů	Analýza prázdnin	Setkání na určité (pokaždé jiné) téma

Tabulka č. 5 Přehled víkendových setkání pro starší animátory

Program setkání pro starší animátory									
Pátek	Sraz, odjezd a příjezd na chatu							Icebreaky	Večerní modlitba
Sobota	Ranní modlitba	Snídaně	Dopolední program	Oběd	Odpolední program	Mše	Večeře	Večerní program	Večerní modlitba
Neděle	Ranní modlitba	Snídaně	Balení a úklid chaty	Mše	Odjezd domů				

Tabulka č. 6 Program formačních setkání pro starší animátory

Díky těmto setkání se zlepšují vztahy v kolektivu, prohlubuje se komunikace i spolupráce. V rámci těchto setkání se animátoři můžou zdokonalit a sebevzdělat v různých oblastech.

4.4 Akce pro děti vedené animátory

Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově pořádá hned několik různých akcí, na kterých uplatňuje pedagogiku Dona Boska a snaží se jít v jeho stopách. Tábory vedou animátoři, kteří mají kurz hlavního vedoucího akreditovaný MŠMT. Na každé akci je minimálně jeden zdravotník, který má za sebou zdravotnický kurz.

Nejdříve se sestaví tým, který společně bude plánovat a poté uskutečňovat akci. Tábor se plánuje několik týdnů dopředu, aby všechno proběhlo tak, jak má. Úkoly se rozdělí mezi animátory, a potom každý samostatně pracuje na svých povinnostech. Před táborem se uskuteční tři schůzky, kde se domlouvají všechny potřebné věci (doprava, kuchař, ubytování, doladění detailů atd..).

V následujících tabulce můžeme vidět, jak vypadají dny na táborech SHM.

Program na akcích SHM Prostějov									
Den 1	Sraz a odjezd na chatu		Ubytování		Večeře	Seznamovačky, Icebreaky		Večerní modlitba	Večerka
Den 2	Rozcvička, ranní modlitba	Snídaně	Dopolední program	Oběd	Odpolední program	Večeře	Večerní program	Večerní modlitba	Večerka
Den 3	Rozcvička, ranní modlitba	Snídaně	Celodenní výlet			Oběd / večeře	Večerní program	Večerní modlitba	Večerka
Den 4	Rozcvička, ranní modlitba	Snídaně	Úklid a balení		Odjezd domů				

Tabulka č. 7 Program na pobytových táborech s SHM

V tabulce lze vidět, jak vypadá klasický program na akcích se Salesiánským hnutím mládeže v Prostějově. Kromě duchovního života a uskutečňování preventivního systému se ničím neliší od klasických táborů.

4.4.1 Pobytové akce během školního roku

Během školního roku hnutí pořádá plno pobytových akcí pro děti a mladé lidi. Většinou se tyto akce konají většinou o prázdninách, kdy mají děti volno ve škole. Mezi akce, které se konají během školního roku, můžeme řadit tyto typy akcí:

- podzimní prázdniny,
- vánoční prázdniny,
- jarní prázdniny,
- formační setkání pro starší animátory,
- formační setkání pro budoucí salesiánské animátory.

O **podzimních prázdninách** pořádá dva pobytové tábory pro děti od 7 do 11 let a pro starší od 12 do 16 let. Na této akci děti a mladí lidé objevují krásy podzimní přírody v Jeseníkách, hrají různé hry a tráví čas s Bohem a svými kamarády.

Během **vánočních prázdnin** mohou starší děti jet na chatu do Jeseníků, která je jen pár metrů od sjezdovky. Cílem tábora je, aby si starší děti na pár dní zalyžovaly a užily zasněžené přírody. Tábor je jen na celé dva dny, ale i tak si děti mohou užít plno legrace.

O **jarních prázdninách** má SHM Prostějov připravené dva turnusy. Jeden pro mladší děti a druhý pro starší. Na obou turnusech se lyžuje. Děti se mohou učit na lyžích, na

snowboardu nebo se zdokonalují ve své jízdě. Děti jezdí po skupinkách, kterou vedou animátoři. Na začátku tábora jsou děti seznámeni s pravidly, jak se mají a nemají chovat na sjezdovce. Celý den děti tráví na lyžích a večer tvoří společenství na večerním programu, který si pro ně animátoři připravili.

Formačnímu setkání pro budoucí salesiánské animátory jsem věnovala celou bakalářskou práci, takže to tady popíšu jen velmi stručně. Formační kurz trvá tři roky. Během tří let se proberou všechna důležitá témata, která jsou potřeba znát pro službu animátora (zdravověda, zážitková pedagogika, spolupráce v týmu, život Jana Boska, atd.). K setkání patří i takzvané ranger's výcviky, kdy mladí vyrazí do přírody jen s batohem na zádech, poznávají přírodu a vychází ze své komfortní zóny.

Budoucí salesiánské animátory vede parta mladých lidí, kteří si kurzem taky prošli, a snaží se je namotivovat stát se animátorem.

4.4.2 Akce pořádané v období letních prázdnin

O prázdninách SHM pořádá daleko více akcí pro děti:

- týdenní tábory pro starší,
- týdenní tábory pro mladší,
- příměstskou školku pro nejmenší,
- příměstský tábory,
- cyklistické tábory,
- zamávání prázdninám.

Týdenní tábory pro starší a pro mladší se téměř ničím neliší. Koncept je stejný, akorát věk účastníků je jiný. Vymyslí se téma, udělá se propagace tábora a spustí se přihlašování. Tábor se plánuje několik měsíců dopředu. Na jednom táboře pracuje alespoň 6 animátorů, kteří potom jedou i jako vedoucí. Akce se uskutečňuje většinou na chatě v Jeseníkách. Děti tam mohou prožít plno zážitků, legrace, poznat nové kamarády, strávit čas s Bohem a vyzkoušet si hry, které dosud neznají. Cílem těchto akcí je vytáhnout děti z města, být v přírodě a smysluplně strávit volný čas.

Příměstská školka se v SHM pořádá už několik let. Jedná se o akci, která je určená pro děti od tří do šesti let. Rodiče děti ráno nechají ve školce, kde se o ně starají animátoři, kteří si pro ně připravili bohatý program. V odpoledních hodinách si je rodiče zase mohou vyzvednout a přivedou je zase až druhý den ráno.

Příměstský tábor funguje na stejném principu jako příměstská školka. Děti na akci nepřespávají, ale jsou tam jen přes den. Konkrétně ráno a odpoledne.

Cyklistické tábory jsou jedny z nejoblíbenějších akcí SHM. Jedná se o pětiletý cyklus, kdy se vytvoří parta mladých, kteří rádi jezdí na kole. Celý tábor je na čtrnáct dní, takže je dostatek času na seznámení s novými lidmi, poznávání nových krajin a hraní her. První rok se parta vydává do Jeseníků, kde za den ujedou přibližně 50 kilometrů. Další rok navštíví Beskydy a denní kilometrová dotace se o něco zvýší. O něco náročnější je o rok později cyklistický tábor, kde vyrážejí prozkoumat krásy Šumavy. Předposlední rok vyjedou na Slovensko. Jezdí se buď do slovenských Tater nebo Roháčů. Poslední rok mladí vyjedou do rakouských Alp, kde mohou za den ujet i přes sto kilometrů. Cyklistický tábor v Alpách je hodně o překonání sebe samotného, poznávání krásné přírody, ukončení pětiletého cyklu a party, která spolu strávila krásných pět let plných emocí, zážitků, radosti i těžkých chvil.

Poslední dva roky na cyklistických táborech jsou věnovány dost i turistice, kdy se chodí po horách. Mladí lidé se díky těmto akcím naučí stavět stany, přespávat a vařit v kempech, koupat se v jezerech či rybnících a překonávat sami sebe. Na těchto akcích se nezapomíná ani na Boha a navštěvují se různé farnosti a slaví mše svaté. Díky těmto akcím vznikla mnohá přátelství, zážitky a mladí lidé získali nové zkušenosti.

Akce **zamávání prázdninám** je úplně poslední akce, která se koná o prázdninách. Je na celé tři dny a parta animátorů a dětí vyrazí na chatu do Jeseníků. Jedná se o akci, kde se symbolicky děti rozloučí s prázdninami a mohou si užít posledních pár dní volna a letního počasí.

4.4.3 Jednodenní akce

Jednodenní akce:

- dětský den,
- rozloučení s prázdninami.

Dětský den se pořádá v červnu, v blízkém termínu ke Dni dětí. Akce se koná v neděli a jsou tam vítání všechny děti i s rodiči.

Pro děti je připravený program plný aktivit na stanovištích. Nechybí ani hra, které se mohou zúčastnit rodiče s dětmi. Na začátku akce se dětem rozdá lísteček, kde se zaznamená, kolik stanovišť obešly. Na konci akce se lístečky losují a děti mohou dostat nějakou odměnu. Pro všechny je také připravené občerstvení formou bufetu nebo grilu.

Akce se zakončí společnou modlitbou a požehnáním od kněze.

Rozloučení s prázdninami je na stejném principu, akorát stanoviště jsou na téma táborů, které se o prázdninách uskutečnily.

5 Řízení týmu

Ve svém výzkumném šetření se budu věnovat práci s animátory v Salesiánském hnutí mládeže. Proto jsem se rozhodla do teoretické části zařadit i řízení a práci v týmu, která neodmyslitelně patří do jakékoli organizace.

5.1 Práce v týmu

„Tým v obecném slova smyslu chápeme jako skupinu lidí. Každý člověk vyhledává v průběhu svého života určité skupiny. Ideální je mít pozitivní vztah ke svému pracovnímu týmu, kde můžeme plně rozvinout své schopnosti. Týmy většinou tvoří pilíře dobře fungující organizací.“ (Kolajová, 2006, s. 16)

Než se daný tým vytvoří musí si projít určitým vývojem. Autorka Díváková uvádí pět fází:

1. orientace,
2. konfrontace,
3. utváření pravidel,
4. výkonnost,
5. udržení. (Díváková, 2016, s. 6)

Lidé v týmu mají většinou stejné hodnoty, stejné postoje, zájmy a způsoby chování. Dokáží spolu spolupracovat a dosahovat společného cíle. Lidé v týmu se vzájemně doplňují a pomáhají si s řešením náročných úkolů. (Kolajová, 2006, s. 15)

Rozdíl mezi týmem a skupinou je, že v týmu si lidé vzájemně pomáhají, komunikují a snaží se dosáhnout společného cíle. Navzájem si práci nenarušují a nedělají si naschvály. K dobré spolupráci patří i komunikace. Každý v týmu by měl vědět, jakého cíle se snaží dosáhnout, v čem zaostávají a v čem se jim nedaří. K vyřešení těchto problémů pomáhá komunikace, kdy si všechno členové týmu vyříkají a podle toho potom jednají. (Hayes, 2005, s. 58,50)

Skupinu lidí můžeme najít kdekoli. Ale jedná se jen o partu lidí, kteří se nemusí navzájem znát a nemají nic společného. (Díváková, 2016, s. 4)

„Prvořadým úkolem budování týmu je vytvoření silné a pozitivní vazby ke skupině. Pokud se členové týmu nejsou schopni identifikovat jeden s druhým – nevnímají svůj tým jako „my“, ale jen jako skupinu jednotlivců – pak nemůže tým fungovat.“ (Hayes, 2005, s. 62)

Je důležité, abychom se v týmu cítili přijatí a v bezpečí. Měli bychom se cítit tak dobře, že dokážeme vyjádřit svůj názor a nebát se projevit. Tvořivě pracujeme jen tehdy, když se cítíme v bezpečí. Každý bude v týmu přijímán takový, jaký je, lidé ho berou se špatnými i dobrými vlastnostmi. (Hayes, 2005, s. 62)

I když tým funguje bez problémů, může nastat konflikt, který se musí řešit. Nemá cenu se vždy konfliktu vyvarovat. Hádce někdy nedokážeme předejít. Konflikt je vnímán velmi negativně, ale ne vždy tomu tak musí být. Pokud problém zůstane na profesní rovině a nebudou se do něj zatahovat osobní vztahy, může nás výměna názorů někam posunout a můžeme se na věci podívat z jiného úhlu. Střet názorů pomůže uvolnit atmosféru a pročistit ovzduší. (Kolajová, 2006, s. 55)

Většina konfliktů právě vzniká z důvodu špatné komunikace nebo špatně pochopených výrazů. Pokud se v týmu konflikty objevují v malé míře, ničemu to neublíží a jedná se jen o výjimečné situace. Avšak neustálé hádky a konflikty tým jen poškozují a je těžké se vrátit do starých kolejí, kdy vše fungovalo. (Kubíčková, 2012, s. 270-271)

Aby tým správně fungoval, je důležité mít mezi sebou dobré vztahy. Umět spolupracovat a vzájemně se otevřít a být k sobě upřímní. Když skupina nefunguje, jak má, můžeme pomocí her a workshopů stmelovat tým a učit se spolu lépe komunikovat. Každý jedinec má ve skupině právo projevovat svůj názor a svobodně vyjádřit, co si myslí. Členové skupiny by se měli vzájemně podporovat a důvěřovat si. (Kaplánek, 2013, s. 49-50)

Lidé, kteří se nehodí ke spolupráci a práci v týmu, jsou většinou lidé nespolečenští, pesimističtí, vytváří konflikty nebo nemají zájem tvořit přátelský vztah. Tito lidé ničí atmosféru a klima skupiny. (Kolajová, 2006, s. 31)

S prací ve skupině souvisí i typ temperamentu a jaký jedinec je. Paní Kolajová ve své knize Týmová spolupráce popisuje, jak jednotlivé typy temperamentu ve skupině spolupracují a jak se chovají. Popis můžete vidět v následující tabulce.

„typy temperamentu	autorita	styl řízení	prestiž	specifika
sangvinik	<i>přirozená a vysoká</i>	<i>kooperativní, konzultující, nedirektivní</i>	<i>vysoká, včetně oblíbenosti</i>	<i>smysl pro humor, nadhled</i>
flegmatik	<i>nízká</i>	<i>liberální</i>	<i>vysoká</i>	<i>lhostejnost, uzavřenost a odstup</i>
cholerik	<i>vysoká, ale provázená strachem</i>	<i>diktátorský, direktivní</i>	<i>nízká, ale vyvolává poslušnost</i>	<i>výrazná agresivita</i>
melancholik	<i>nízká, vzbuzuje spíše lítost a soucit</i>	<i>snaha o participativní, nedirektivní</i>	<i>vysoká</i>	<i>utíká před konflikty a nepříjemnostmi“</i>

Tabulka č. 8 Typy temperamentu (Kolajová, 2006, s. 31)

5.2 Vedení týmu

Každý tým by měl mít svého vedoucího, který lidi vede a řídí pravidla a daný systém v týmu. (Diváková, 2016, s. 6)

Nejčastěji se uvádí tři typy vedení a řízení.

Autoritativní	<ul style="list-style-type: none"> • Nezajímá se o potřeby a názory ostatních. • Většinou se rozhoduje podle sebe a podle toho co chce on. • V týmu vládne strach a nejistota. • V řízení se může vyskytnout nespravedlnost a agresivní chování.
Demokratický	<ul style="list-style-type: none"> • Členové v týmu jsou s vedením velmi spokojeni. • Jedinec na vedoucí pozici je autoritou, aniž by někoho zastrašoval. • V týmu panují především přátelské a dobré vztahy. • Jedinci se cítí být přijati a panuje dobrá atmosféra.
Liberální	<ul style="list-style-type: none"> • Panuje zmatek. • Vedoucího nikdo neuznává jako autoritu. • Může se vyskytnout nízká výkonnost členů v týmu.

Tabulka č. 9 Typy vedení a řízení

V tabulce výše můžeme vidět tři nejčastější a nejpoužívanější typy vedení. Ve druhém sloupci jsou vlastnosti jednotlivých typů vedení.

Nejlepší vedení je určitě demokratické. Jedinec se v týmu cítí přijat a jako doma. (Hájek a kol., 2011, s. 180)

Brainstorming je metoda, kterou lze využít při vedení. Členové týmu přispívají svými nápady a myšlenkami. Všechny nápady se zaznamenávají na velký papír či tabuli, aby je každý viděl. Jakmile už nikdo nemá žádný nový nápad dochází k hodnocení navržených nápadů. Další může být i brainwriting. Je to dost podobné s brainstormingem. Rozdíl je v tom, že každý napíše své nápady na papír, který potom odevzdá. Navržené nápady se později analyzují. (Diváková, 2016, s. 7-8)

Ve vedení týmu by měl být člověk, kterého tato práce naplňuje, dokáže vést partu lidí a být pro ně autoritou. Neměl by s týmem manipulovat ve svůj prospěch. Měl by umět s týmem správně komunikovat, motivovat členy a zvládat stresové situace. (Diváková, 2016, s. 12-13)

Vedení by mělo více diskutovat a komunikovat se svým týmem a nejen s ním, ale i s ostatními organizacemi. (Kubičková. 2012, s. 94-97)

5.3 Role a funkce v týmu

Abychom dokázali dosáhnout cílů, které jsme si ve skupině stanovili, je potřeba nějaká spolupráce, ale i týmové role. Každý člen skupiny by měl mít svoji roli. Člen může mít i více rolí než jen jednu. Role se mohou na základě cílů a řešení úkolů měnit. Člověk ví, jakou roli v týmu zastává, a vykonává jejich očekávání. (Kolajová, 2006, s. 31)

Aby tým zvládl fungovat, měla by tam být nastavena takzvaná organizační struktura. Mělo by se jednat o rovnoměrné rozdělení úkolů a určování zodpovědnosti. (Kubičková, 2016, s. 166-167)

Jedno z nejnámějších a nepoužívanějších dělení rolí v týmu určil Meredith Belbin. Toto dělení popisuje chování jedince, které přijímá a které od něho očekává zbytek členů týmu. Určení rolí závisí na členech týmu, velikosti skupiny, charakteru jedince a problémech, který jedinec musí vyřešit. Belbin určil deset charakteristik rolí ve skupině:

- **Konceptor** – snaží se motivovat zbytek členů v týmu k dosažení cíle. Je soutěživí a ve většině případů extrovert. Dokáže vyvolat napětí a tlak, aby se začalo jednat a řešit daný problém. Formuje skupinu lidí a nutí je do akce.
- **Koordinátor** – směřuje ostatní ke společnému cíli. Má cit pro druhé a dokáže rozeznat, kdo je v čem dobrý a v čem vyniká. Koordinátor je důvěryhodný a všechny situace řeší s chladnou hlavou a v klidu.
- **Inovátor, myslitel** – kreativní člověk, který neustále přináší nové nápady. Z velké části se jedná o introverty, kteří špatně snášejí kritiku. Je nápaditý, vytváří nové věci a podílí se na řešení problémů. Může se snadno dostat do konfliktu, protože svoje nápady vnucuje ostatním.
- **Zdrojař** – dokáže dobře komunikovat a snadno navázat nové kontakty. Nepřichází s originálními nápady, ale zvládá rozvíjet nápady ostatních členů. Dokáže rozeznat cíle, kterých můžeme dosáhnout a kterých ne. Skoro ve všem vidí novou příležitost.

- **Hodnotitel** – všechno hodnotí a promýšlí. Déle mu trvá, než se pro něco rozhodne. Málokdy se plete a dokáže kriticky myslet. Umí zanalyzovat problém a ohodnotit navržené nápady. Členové týmu je mohou vnímat jako nudné a kritické.
- **Pracant** – pracovití a zodpovědní. V některých situacích umí být dost přísný. Snaží se vždy systematicky vyřešit určitý problém.
- **Humanizátor** – dokáže se snadno přizpůsobit. Je to člověk laskavý, který umí všem naslouchat. V týmu patří mezi nejoblíbenější členy. V důležitých věcech může být nerozhodný. Snaží se o spolupráci mezi lidmi v týmu a vyhýbat se konfliktům.
- **Dotahovač** – klade důraz na detaily a snaží se dokončovat a dotahovat práci po ostatních. Velmi často prosazuje vlastní řešení úkolů. Dodržuje harmonogram, umí být soustředěný a udržet pozornost.
- **Specialista** – má technické a odborné dovednosti a znalosti. Komunikační dovednosti má horší.
- **Oponent** – často poskytuje zpětnou vazbu. Uvědomuje si rizika, která mohou nastat. Dokáže vyslovit i nepříjemnou kritiku. Díky jeho poznámkám dochází ke zlepšování nápadů.

(Kolajová, 2006, s. 32-36)

Když se tvoří tým na tábor, je důležité, aby tam každý měl svoji roli a věděl, co se od něho očekává. Tým by měl být složený z lidí, kteří něčím mohou přispět do týmu. Jeden by měl být zdatný ve tvoření her a oplývat kreativitou, druhý by to měl umět s dětmi, někdo by měl zase zvládat technické vybavení, postarat se o zázemí, kde se tábor koná a další podobné funkce. Tým by se měl doplňovat a vzájemně si vypomáhat.

S rolami v týmu souvisí i funkce, které člověk ve skupině zastává. Oproti rolím, funkce rozdělujeme a dáváme určitým lidem na starost. Nejnámější funkce, které v týmu organizující tábor můžeme najít:

- Hlavní vedoucí

Jeden z nejdůležitějších lidí v týmu. Sestavuje si svůj tým, který řídí. Má poslední slovo a rozhoduje, co a jak bude. Je v kontaktu s rodiči, v případě nouze jim volá. Dohlíží na chod akce a na časový harmonogram. (Hanuš, 2009, s. 149)

Hlavní vedoucí by měl mít osvědčení o úspěšném absolvování kurzu pro hlavní vedoucí. V Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově je toto nutností.

- Zdravotník

Jedna z důležitějších funkcí na akci. Jedinec, který vykonává funkci zdravotníka, by měl mít úspěšně dokončený zdravotní kurz s platným osvědčením. Zdravotník vybírá vyplněné dokumentace od rodičů a věnuje pozornost tomu, na co mají děti alergii, a dohlíží na dávkování prášků. Měl by si vést knihu úrazů, kam by měl zapisovat každé zranění a ošetření dítěte. Také by měl informovat rodiče o zdravotním stavu dítěte. Základy první pomoci by však měli umět poskytnout všichni vedoucí na akci. (Pelánek, 2013, s. 45)

- Hospodář

Stará se především o místo (chatu), na které se akce koná. Zvládá i technické zabezpečení. Když je s něčím problém, dokáže si poradit a všechno vyřešit. (Pelánek, 2013, s. 45)

- Ekonom

Věnuje svůj čas financím a starání se o ně. Vyřizuje, na co se dají použít dotace, co si organizace může dovolit pořídit a co ne. (Pelánek, 2013, s. 45)

- Dokumentátor

Celou akci dokumentuje. Pořizuje fotky a videa, která se později mohou použít k propagaci klubu. Jeho úkolem je, aby všechno bylo zachyceno. Po akci materiál třídí a zavěšuje na webové stránky organizace. (Pelánek, 2013, s. 45)

- Kuchař

Sestavuje jídelníček tak, aby byl zdravý a chutný pro věkovou kategorii účastníků. Zajišťuje nákup. Většinu dne tráví v kuchyni, kde vaří a připravuje jídlo. Dohlíží na to, aby se v kuchyni pohybovali jen lidé, kteří tam mají být. (Pelánek, 2013, s. 45)

- Řidič

Nemělo by se zapomínat i na roli řidiče. Kdyby bylo potřeba něco vyřídit ve větší vzdálenosti od místa akce, tak se řidič bude hodit. Řidič musí mít platný řidičský průkaz. (Hanuš, 2009, s. 149)

5.4 Řízení změn

Pokud v týmu nefunguje vše, jak má, je zapotřebí začít zjišťovat, kde je problém. Důležitá je komunikace a snaha pomocí spolupráce hledat příčinu problému. Pokud nezačneme jednat co nejdříve, mohou problémy vzrůstat a zvětšovat se. Nestačí o problémech jen mluvit, ale také je i začít řešit. Někdy místo toho, abychom vyřešili daný problém, zjišťujeme, či je to vlastně chyba, kdo ten problém způsobil a kdo bude potrestán. (Furman, 2017, s. 62-63)

Abychom dokázali daný problém vyřešit, musíme si přiznat, že tato situace nastala. Musíme se naučit přijímat kritiku. Naslouchat druhému, poznat, co je špatně a co je potřeba změnit. Jestliže problém nechceme vidět, nikdy ho nevyřešíme a situace bude akorát horší. (Furman, 2017, s. 102)

„Kromě hlasování nebo klasické diskuze je možno při skupinovém řešení problémů použít množství metod, které pomáhají zefektivnit průběh jednání, překonat krizové momenty a lépe využít potenciál skupiny.

A. divergentní metody – rozšíření oblasti zkoumání, tvorba různorodých možností, přístupů a směrů řešení,

B. konvergentní metody – hodnocení myšlenek a výběr nejvhodnějších variant řešení problému,

C. kombinované metody – obsahují v sobě prvky konvergentních a divergentních postupů.“ (Diváková, 2016, s. 15-16)

Krizím bychom se měli postavit čelem a bojovat s nimi. Krize nemusí být vždy špatná. Díky ní se může tým rozvíjet a posunout o něco dál. (Kubíčková, 2012, s. 90-91)

Je potřeba celou situaci zanalyzovat s týmem, abychom věděli, kam máme dále postupovat a jak jednat. (Kubíčková, 2012, s. 115-116)

„Schopnost řízení změn patří k poměrně zásadním a vysoce ceněným dovednostem manažerů – představuje jednu z oblastí komplexní problematiky firemního řízení a velmi úzce souvisí s procesním uspořádáním firmy nebo jiné organizace.“ (Kubíčková, 2012, s. 24-25)

I tak se některé organizace mohou bránit změnám. Mohou se bát nových věcí a změn, které mohou nastat. Myslí si, že neuspějí a organizaci změna akorát uškodí. Vedení může také být spokojené tak, jak to doposud je, a jakékoli změně se brání. (Kubíčková, 2012, s. 140-145)

6 Výzkumné šetření

Ve výzkumném šetření jsem se rozhodla zjišťovat motivaci animátorů v Salesiánském hnutí mládeže v Prostějově a nejen to. Zajímá mě i jejich názor na činnost hnutí, jak vystupuje hnutí ve společnosti nebo jak jsou spokojeni s fungováním organizace. Diplomová práce navazuje na moji bakalářskou práci, kde jsem v rámci výzkumného šetření zpracovávala projekt formace budoucích salesiánských animátorů. Ve výzkumném šetření diplomové práce jsem se rozhodla zjišťovat, jak pracuje Salesiánské hnutí mládeže celkově a jaký na to mají názor salesiánští animátoři, kteří jsou členem hnutí.

6.1 Cíl výzkumu

Hlavní cíl mé diplomové práce je i hlavním cílem výzkumného šetření – popsat a analyzovat pohled animátorů na Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově.

Je důležité si uvědomit, že animátoři jsou lidé ve věku 15–33 let. Mohli by se věnovat jiným oblíbenějším aktivitám, dávat tolik času něčemu jinému, než je právě toto. Ale oni se rozhodli většinu svého volného času věnovat dětem a předávat jim nové znalosti, dovednosti i postoje. Zřejmě vidí v této práci smysl, díky kterému se rozhodli s touto činností začít a přispět svými dovednostmi k chodu hnutí.

Pomocí tohoto výzkumu a této diplomové práce bych ráda pomohla Salesiánskému hnutí v Prostějově, které může získaná data využít ve svůj prospěch. Výsledky šetření mohou odhalit, v čem se má hnutí zlepšit, jaké jsou vztahy mezi animátory a jestli vše funguje tak, jak má.

Dílčí cíle výzkumného šetření dále rozpracovávají výše vymezený hlavní cíl:

- Definovat, jakou motivaci mají salesiánští animátoři v hnutí.
- Interpretovat, jaké vidí problémy a slabé stránky uvnitř organizace.
- Popsat, jaké má hnutí podle animátorů silné stránky.
- Definovat práci salesiánského animátora.
- Objasnit, jaké změny by animátoři v hnutí chtěli podstoupit, a navrhnout případné změny a využití výsledků.

6.2 Výzkumné otázky

„Původní výzkumná otázka je pro badatele směrnicí, která jej vede přímo k prozkoumání určité situace, místa konání události, dokumentů, aktérů nebo zpovídáných

informátorů. Taková otázka pomůže badateli začít s výzkumem a zároveň mu v průběhu výzkumu usnadní zůstat zaměřený na jeho předmět.“ (Strauss, 1999, s. 25)

Pro svou diplomovou práci jsem si zvolila pět výzkumných otázek, které úzce souvisí s dobrovolnickou činností v Salesiánském hnutí mládeže, a pomohou mi zjistit, jak hnutí funguje a působí na animátory.

- VO1: Co současné animátory motivovalo, aby se stali animátory?
- VO2: Co animátory motivuje v teď, aby v dobrovolnické činnosti vydrželi?
- VO3: Jak vnímají roli animátora?
- VO4: Jak vnímají práci s animátory?
- VO5: Vnímají něco, co je na hnutí špatné a mělo by se změnit?
- VO6: Jak hodnotí salesiánské hnutí?

Na základě těchto otázek jsem si určila, jakým směrem se bude můj výzkum ubírat a co bude zkoumáno.

6.3 Design výzkumu a metoda sběru dat

Pro svůj výzkum jsem se rozhodla zvolit kvalitativní výzkum. Téma jsem se snažila probrat do hloubky a sesbírat malé množství dat. Pokusila jsem se získat odpovědi od všech animátorů, kteří v hnutí působí. Vrátilo se mi 36 vyplněných dotazníků, ze kterých už mohu danou problematiku zkoumat.

Pro svůj výzkum jsem tedy zvolila kvalitativní výzkum. „*Termínem kvalitativní výzkum rozumíme jakýkoliv výzkum, jehož výsledků se nedosahuje pomocí statistických procedur nebo jiných způsobů kvantifikace. Může to být výzkum týkající se života lidí, příběhů, chování, ale také chodu organizací, společenských hnutí nebo vzájemných vztahů.*“ (Strauss, 1999, s. 10)

V rámci kvalitativního výzkumu jsem si zvolila sbírání dat pomocí online dotazníku, který jsem vytvořila v Googlu. Dotazník má 19 povinných položek a 3 nepovinné, dohromady tedy 22 položek. Také se skládá ze sedmi uzavřených položek a z patnácti otevřených, kdy respondenti mohli vyjádřit svůj názor, a já se mohla lépe dozvědět o daném problému.

Tím, že položky v dotazníku byly otevřené, jsem získala velký objem odpovědí, které jsem mohla kvalitativně analyzovat. Pro dotazník jsem se rozhodla z toho důvodu, že je to nejrychlejší metoda, jak se dostat k velkému množství dat.

V dotazníku by měly být dobře formulované položky, aby je každý respondent pochopil, a věděl, jak na ně odpovědět. Lze udělat dotazník i s otevřenými a uzavřenými odpověďmi. Dotazník by měl být přizpůsoben věkové kategorii našich respondentů, stejně tak i složitost otázek.

Položky do dotazníku jsme tvořila na základě mých zkušeností se Salesiánským hnutím mládeže, zda jsou všichni salesiánští animátoři spokojeni s tím kam hnutí směřuje. Položky jsou spíše obecného charakteru, týkají se například motivace, slabých a silných stránek hnutí nebo jaké změny by animátoři chtěli. Do dotazníku jsme zapojila i SWOT analýzu, kdy respondenti hledali odpovědi na položky – jaké jsou silné a slabé stránky hnutí nebo jaké má hnutí hrozby a příležitosti.

Nejdříve jsem plánovala zvolit rozhovor, ale bylo by mi líto vybrat jen pár respondentů a získat malé množství dat, když mohu mít odpovědi od všech dobrovolníků v Salesiánském hnutí mládeže v Prostějově. V odpovědích byli všichni upřímní, a i když dotazník nebyl anonymní, nebáli se napsat svůj názor a co by chtěli změnit.

I když díky dotazníku jsem problematiku probrala jen povrchově, všechny potřebné informace pro svou diplomovou práci jsem získala.

Celý dotazník jsem přiložila do příloh na konci práce.

6.4 Soubor respondentů a průběh výzkumu

Cílová skupina, na kterou jsem se zaměřila, jsou mladí od 16 do 33 let. Jedná se o dobrovolníky, kteří působí v Salesiánském hnutí mládeže v Prostějově a jsou členy minimálně 3 roky. Jelikož každý z animátorů je nějakou dobu členem, dokáže přispět do dotazníku svými postřehy, zkušenostmi nebo názory na hnutí. Respondenti jsou smíšená skupina mužů a žen a celkově jich je 36. Získala jsem 19 odpovědí od žen a 17 odpovědí od mužů.

Skupinu jsem nejdříve oslovila na formačním setkání pro starší animátory, kde jsem je seznámila s tím, o čem chci psát diplomovou práci. Poté jsem do společné skupiny na sociálních sítích zaslala dotazník i s prosbou o vyplnění s naprostou upřímností v odpovědích.

I když dotazník nebyl anonymní, přislíbila jsem naprostou mlčenlivost ohledně jejich odpovědí. Respondenti nebyli do ničeho nuceni a mohli si dotazník vyplnit ve svém volném čase, kdy si na to našli prostor a dostatečný klid.

Dotazníky jsem rozeslala 4.12.2022 a všechny odpovědi jsem získala až kolem 20.3.2023. Jelikož dotazník byl online, každý si mohl najít čas, kdy dotazník vyplní.

Se všemi respondenty se znám osobně a jsem s nimi v častém kontaktu, jelikož jsem taky salesiánský animátor. O mé diplomové práci jsem je zavčas informovala a sdělila důvod, proč jsem si vybrala zrovna toto téma a tento způsob sbírání dat. Nikdo z respondentů neměl s výběrem tématu mé diplomové práce problém a přislíbili mi účast na sbírání dat k mému výzkumu. Jak už jsem zmiňovala výše, respondentům jsem slíbila naprostou anonymitu a mlčenlivost ohledně zodpovídání otázek.

6.5 Zpracování dat

Data, která jsem sesbírala, jsem začala zpracovávat otevřeným kódováním. „*Otevřené kódování je část analýzy, která se zabývá označováním a kategorizací pojmů pomocí pečlivého studia údajů. Během otevřeného kódování jsou údaje rozebrány na samostatné části a pečlivě prostudovány, pozorováním jsou zjištěny podobnosti a rozdíly, a také jsou kladeny otázky o jevech údají reprezentovaných.*“ (Strauss, 1999, s. 43)

K odpovědím jsem hledala kódy, které jsem později sdružila do kategorií. Vybrala jsem celkově deset kategorií, které se tam často opakují:

- počáteční motivace,
- průběžná motivace,
- smysl v dobrovolnické činnosti,
- hrozby,
- změny,
- silné stránky,
- slabé stránky,
- příležitosti,
- zapojení do společnosti,
- animátor.

K daným kategoriím jsem následně začala hledat kódy a jednotky, které úzce souvisí vždy s určitou kategorií. (Strauss, 1999, s. 52)

Kategorie	Kódy
Počáteční motivace	<ul style="list-style-type: none"> • být součástí dobrého díla a budovat ho • trávit čas s přáteli a Bohem • jezdit dál na tábory • organizace táborů • vést děti ke smysluplnému trávení volného času a k Bohu • společenství animátorů • předávat své vlastní zkušenosti
Průběžná motivace	<ul style="list-style-type: none"> • vybudované vztahy a společenství • výchova mladých ke službě animátora • dobrovolnická činnost, která má smysl • zážitky • smysluplnost • vytvářet program pro mladé
Animátor	<ul style="list-style-type: none"> • poslání • být vzorem • přístup s láskou • pomáhat mladým v jejich osobním i duchovním životě • budování společenství • být přítelem pro mladé • ukazovat mladým dobré životní hodnoty
Smysl v dobrovolnické činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • organizování programu • dělání dobra pro mladé • umožnit dětem smysluplně trávit čas • dělat něco dobrého pro ostatní • podílení se na něčem, co má smysl

Hrozby	<ul style="list-style-type: none"> • malá spolupráce s kněžími • nedostatek animátorů, dětí • absence salesiánů • nezájem ze strany veřejnosti • konkurence jiných organizací • ubývají starší animátoři
Změny	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace s lidmi i mezi animátory • tvorba programu pro děti 14+ • duchovní růst a program • práce s dětmi na okraji společnosti jako sv. Jan Bosko • pravidelná oratoř • neměníme se a zůstáváme pořád na stejném místě, chybí pokrok • oživení setkání (workshop, přednáška) od externistů
Silné stránky	<ul style="list-style-type: none"> • silné vztahy • nadchnutí se pro dobrou věc • spolehlivé, nadšené jádro animátorů • dobré jméno • mladí pro mladé • otevřenost k novým nápadům • zkušenosti
Slabé stránky	<ul style="list-style-type: none"> • neúčelné setkání pro starší animátory • duchovní program • komunikace a spolupráce s kněžími • slabá komunikace s rodiči • chybí struktura a větší organizovanost • formace mladších animátorů • neposouváme se dál
Příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> • zapojovat se do farností

	<ul style="list-style-type: none"> • být více vidět na školách • zviditelnit se pomocí moderních zařízení • výměna zkušeností s jinými kluby • vytvořit dobré zázemí v Pivíně • pozitivně ovlivňovat okolí
Zapojení do společnosti	<ul style="list-style-type: none"> • nové webovky • zapojit se v kostelech i na školách • málo osobního kontaktu • uzavřenost před ostatními křesťanskými organizacemi • větší otevřenost vůči veřejnosti • více táborů pro starší děti • navázání vztahu s jinými animátory mimo Prostějov

Tabulka č. 10 Otevřené kódování

6.6 Analýza dat

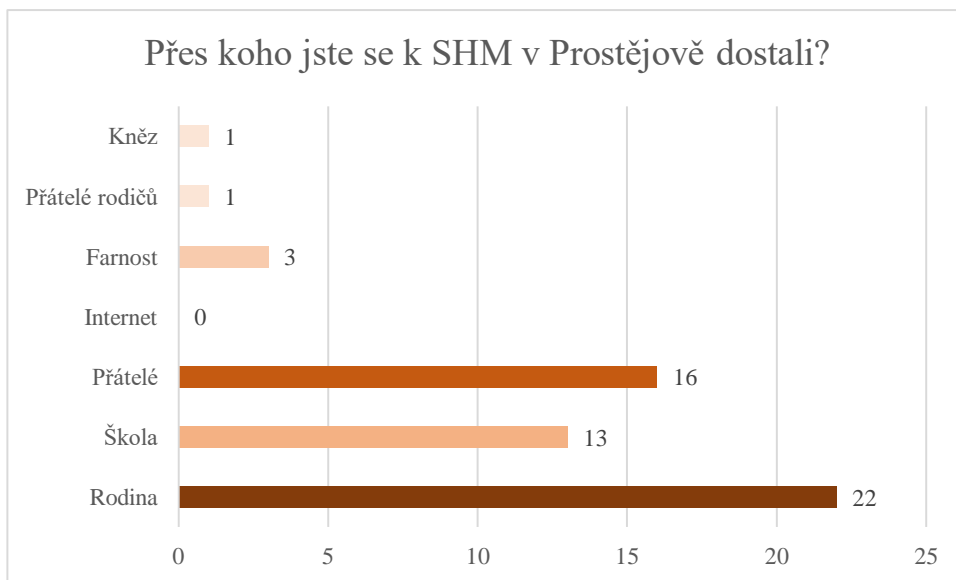
V první části této podkapitoly jsem vyhodnocovala výsledky uzavřených položek a v druhé části jsem pomocí otevřeného kódování vyhodnocovala otevřené položky.

6.6.1 Analýza uzavřených otázek

Uzavřené položky jsem vyhodnocovala pomocí grafického znázornění.

První uzavřenou položkou, na kterou respondenti odpovídali: *Přes koho jste se k SHM v Prostějově dostali? Lze zvolit více možností.*

- *rodina,*
- *škola,*
- *internet,*
- *jiné.*

Graf č. 1 Přes koho jste se k SHM v Prostějově dostali?

V grafu výše můžeme vidět, že nejvíce respondentů odpovědělo, že se k Salesiánskému hnutí mládeže v Prostějově dostalo přes svoji rodinu. Tedy 61,1 % respondentů odpovědělo, že se k SHM dostali skrze rodinné příslušníky.

44,4 % respondentů odpovědělo, že začali jezdit na akce díky svým přátelům, kteří o salesiánském hnutí už něco věděli.

36,1 % respondentů odpovědělo, že se o salesiánském hnutí mládeže dozvěděli skrze školu, kterou navštěvovali. Jedná se o Cyrilometodějské gymnázium, základní školu a mateřskou školu v Prostějově, kde salesiáni působí.

8,3 % členů se o hnutí dozvědělo skrze svoji farnost, kterou navštěvovali. S tím souvisí i 2,8 %, kdy jeden z respondentů odpověděl, že se k SHM dostal skrze kněze.

2,8 % respondentů se k SHM dostalo i skrze přátele rodičů.

Z grafu vyplývá, že nejvíce respondentů se tedy o Salesiánském hnutí mládeže v Prostějově dozvědělo skrze svou rodinu. Velký počet respondentů také skrze své přátele nebo i školu, kterou navštěvovali.

Druhá uzavřená položka na kterou mi respondenti odpovídali: *Jezdili jste jako účastníci na tábory s SHM?*

- *Ano*
- *Ne*

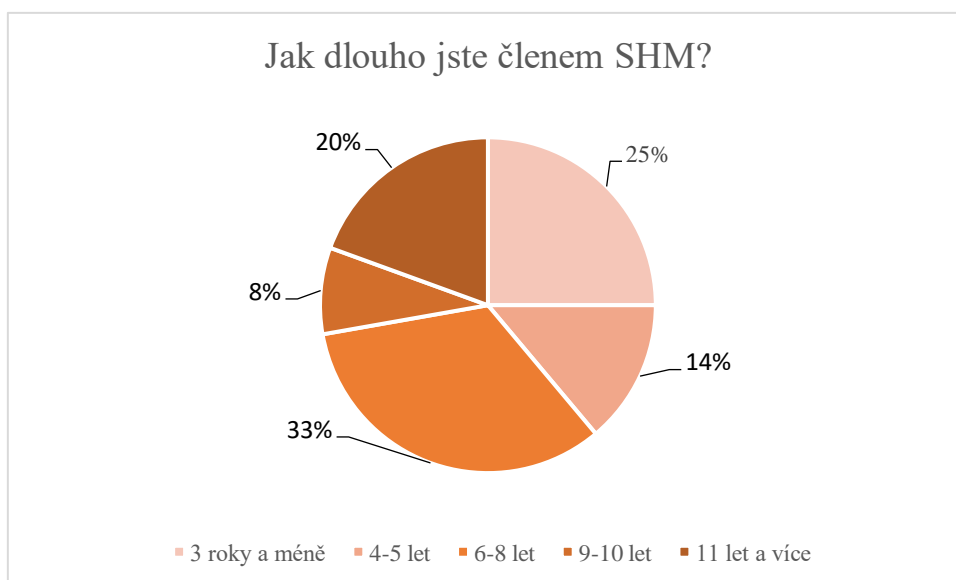

Graf č. 2 Účastnili se respondenti táborů s SHM?

V grafu výše můžeme vidět 100 % odpověď od všech respondentů, že jako malí jezdili jako účastníci na tábory se Salesiánským hnutím mládeže v Prostějově. Můžeme tedy říct, že všichni salesiánští animátoři mají zkušenosti s hnutím i v době dětství.

Následující uzavřenou položkou je: *Jak dlouho jste členem SHM?*

- 3 roky a méně
- 4-5 let
- 6-8 let
- 9-10 let
- 11 let a více

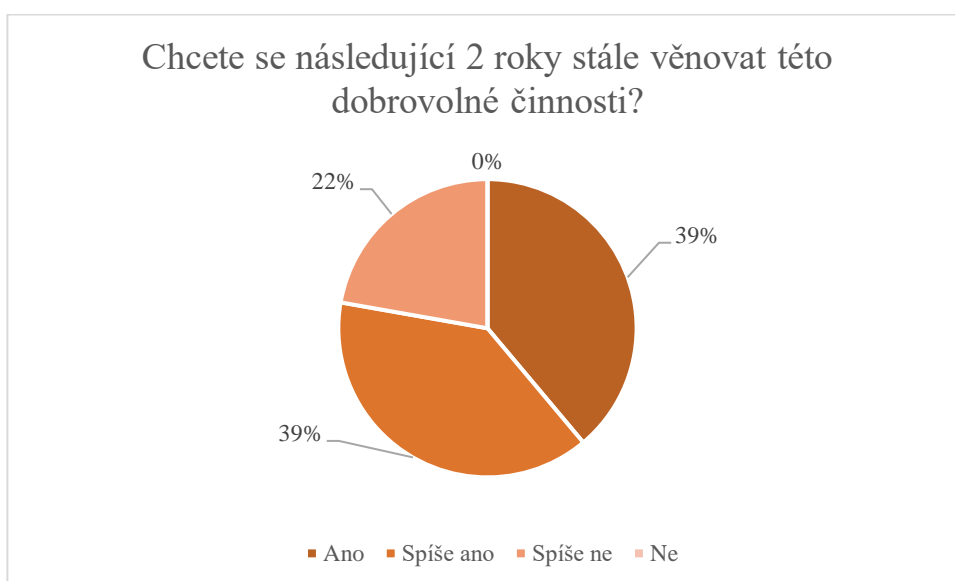

Graf č. 3 Jsou respondenti členem SHM?

V grafu můžeme vidět, že nejvíce respondentů je členem SHM 6-8 let, konkrétně se jedná o 33 % všech dotazovaných. Členem hnutí se jedinec stane, když úspěšně dokončí tříletý kurz a závěrečné zkoušky. Následně jsou mladší animátoři přijati mezi starší animátory a stávají se platnými členy Salesiánského hnutí mládeže v Prostějově.

Další uzavřenou položkou, na kterou respondenti odpovídali: *Chcete se následující dva roky stále věnovat této dobrovolné činnosti?*

- *Ano*
- *Spíše ano*
- *Spíše ne*
- *Ne*

Graf č. 4 Chtějí se další 2 roky věnovat dobrovolné činnosti?

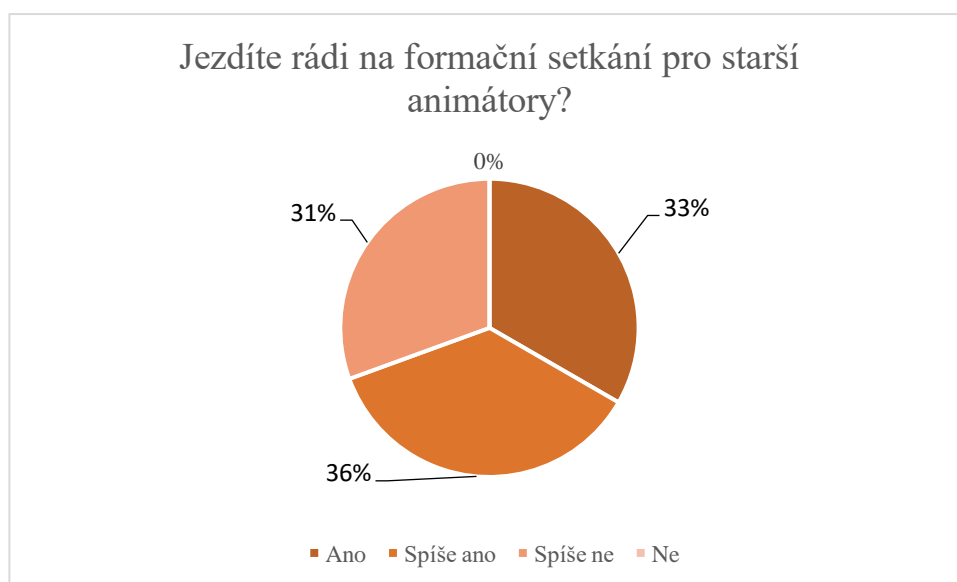
39 % respondentů odpovědělo, že se i nadále chtějí věnovat dobrovolnické činnosti a být součástí hnutí. Dalších 39 % respondentů odpovědělo spíše ano na otázku ohledně dobrovolnické činnosti. 22 % respondentů už se spíše nechce věnovat nadále této činnosti. Na otázku, proč už o to nejeví zájem, byly různé odpovědi:

- „Mám docela pocit, že organizace ztrácí takovou tu "duši", kterou mívala, když jsem býval dítě.“
- „Cítím, že moje působení již směřuje k jiným sociálním skupinám.“
- „Čas a motivace byly už i na vyšší úrovni než jsou teď.“
- „Rozdělení mezi práci, rodinu, přátelé, povinnosti a dobrovolnictví již nelze časově ustát. Zároveň jsem již moc starý na to, abych se mohl držet "první linii" v komunikaci s mladými.“

- „V poslední době mám na SHM méně a méně času, ano je to o prioritách, ale mé priority začínají být jinde.“
- „Přijde mi, že se mění mé pole působnosti, a že směřuji jiným směrem.“
- „Myslím si, že teď už je to spíše na mladší generaci, která je děckám blíž. Sám už se chci do budoucna věnovat spíše svojí rodině.“
- ...

Následující uzavřená položka pro respondenty zněla: *Jezdíte rádi na formační setkání pro starší animátory?*

- *Ano*
- *Spíše ano*
- *Spíše ne*
- *Ne*

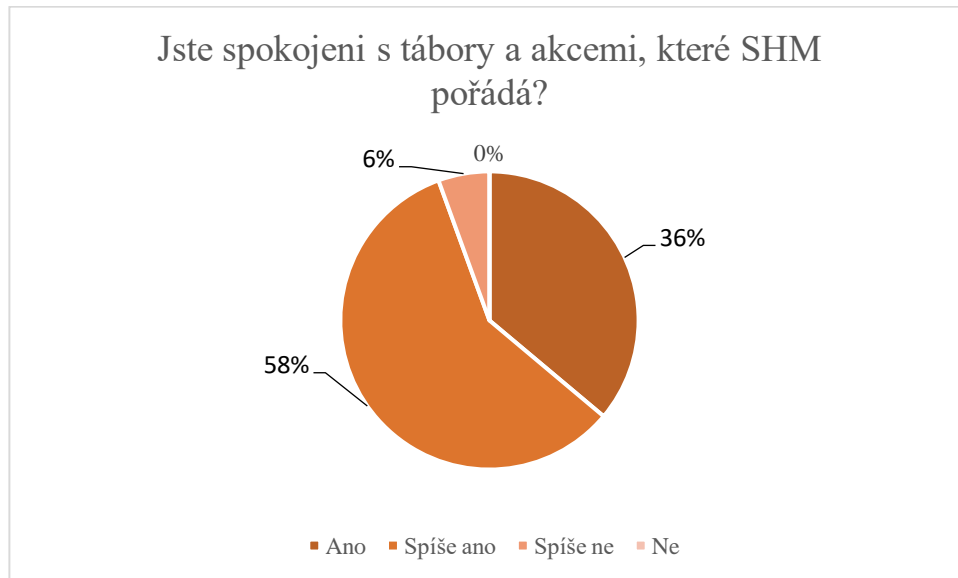

Graf č. 5 Jezdí rádi na formační setkání?

36 % respondentů odpovědělo, že spíše rádi jezdí na formační setkání. 31 % respondentů se spíše formačním setkáním pro starší vyhýbá a nejedí tam moc rádi. Důvodům, proč starší animátoři nejedí na formační setkání, se věnuji samostatně v druhé části podkapitoly v rámci analýzy otevřených položek.

Předposlední uzavřenou položkou, kterou respondenti odpovídali zněla: *Jste spokojeni s tábory a akcemi, které SHM pořádá?*

- *Ano*
- *Spíše ano*
- *Spíše ne*
- *Ne*

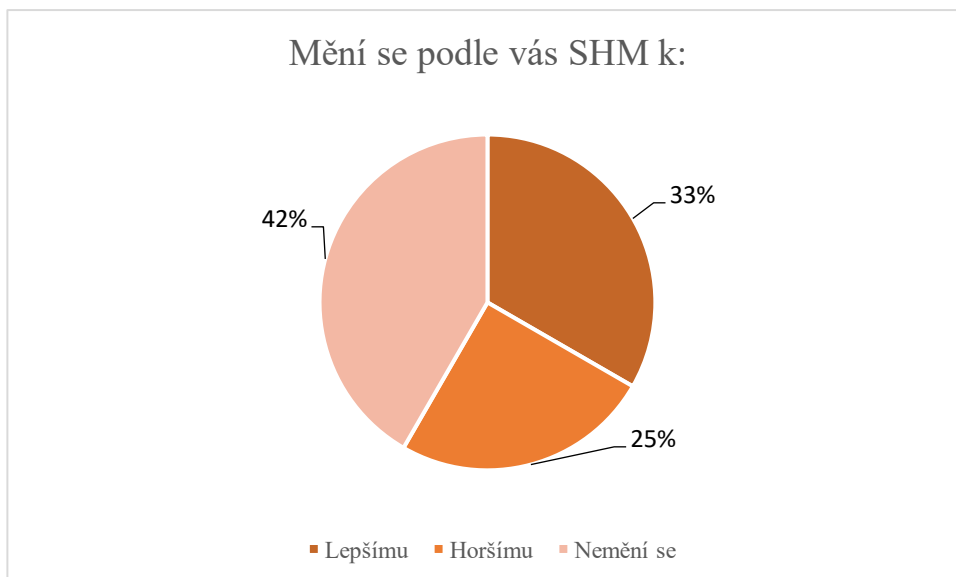

Graf č. 6 Jsou spokojeni s akcemi SHM?

Velká většina respondentů odpověděla, že jsou spokojení s tábory a akcemi Salesiánského hnutí mládeže. Pouze 6 % respondentů odpovědělo, že spíše nejsou s akcemi spokojeni.

Poslední uzavřenou položkou bylo: *Mění se podle vás SHM:*

- *Lepšímu*
- *Horšímu*
- *Nemění se*

Graf č. 7 Mění se SHM?

Odpovědi na tuto otázku byly poměrně vyrovnané. 42 % respondentů odpovědělo, že se Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově nemění a zůstává stále na stejném místě.

33 % respondentů si myslí, že se hnutí mění k lepšímu, obohacuje se a zlepšuje se.

25 % respondentů má názor takový, že se Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově mění spíše k horšímu.

Podle grafu má každý na hnutí jiný názor. Jaké by respondenti chtěli změny nebo obohacení hnutí, jsem popsala v následující podkapitole.

6.6.2 Analýza otevřených položek

V této podkapitole analyzuji otevřené položky pomocí otevřeného kódování. Ke každé kategorii jsem vypsala základní kódy, které se nejvíce opakují, a shrnula výsledek krátkým komentářem.

Počáteční motivace

- být součástí dobrého díla a budovat ho
- trávit čas s přáteli a Bohem
- jezdit dál na tábory
- organizace táborů
- vést děti ke smysluplně trávení volného času a k Bohu
- společenství animátorů
- předávat své vlastní zkušenosti

První z kategorií je samozřejmě motivace, která úzce souvisí s mou diplomovou prací. Respondentů jsem se zeptala na otázku: *Jaká pro vás byla motivace stát se animátorem?*

Zajímalo mě, co je přimělo stát se členem této dobrovolnické organizace, co je k tomu vedlo a motivovalo. Jelikož se jedná o dobrovolnickou činnost, není zde žádná finanční odměna. O to víc jsem se chtěla dozvědět, proč se chtěli stát salesiánskými animátory.

Většina respondentů se stala animátory kvůli dobrým vztahům ve skupině. Většina mladých, která jezdila na tábory, tam měli svoji skupinku přátel, kteří se poté hromadně rozhodli vstoupit do Salesiánského hnutí mládeže a stát se salesiánskými animátory. O to byla silnější počáteční motivace pro mladé, když se jejich kamarádi rozhodli zažívat nové dobrodružství. Jeden z respondentů odpověděl slovy: *„Viděl jsem společenství animátorů a jak působí. Vnímám to jako dobré dílo a chtěl jsem se do něj zapojit.“* Další z odpovědí, které se hodně opakovaly: *„Prvotní motivací pro mě byli kamarádi, se kterými jsem chtěla být i nadále po společně prožitých táborech v kontaktu.“*

Dále mezi počáteční motivací pro respondenty patřilo podílet se na chodu Salesiánského hnutí. Byli motivováni staršími animátory, kteří pro ně připravovali program. Chtěli, aby dílo svatého Jana Boska pokračovalo a rozhodli se, že přiloží ruku k dílu. Jeden z respondentů napsal: *„Chtěl jsem pokračovat v práci, kterou přede mnou dělali jiní lidé. Být jedním z animátorů ke kterým jsem jako malý vzhlížel a celkově jsem chtěl budovat dobré dílo.“*

Většina respondentů napsala, že se jim líbilo, co Salesiánské hnutí dělá, a chtěli se do něj připojit.

Dále se hodně opakovaly odpovědi, že respondenti chtěli mladým předat to, co se naučili z táborů oni sami. Jedna z odpovědí byla: *„Poslat to dál. Tzn. oplatit dalším mladým lidem to, co jsem od SHM načerpal a obdržel já.“*

Odpověď, která se taky velmi často opakovala, byla motivace dále jezdit na tábory. Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově se spíše zaměřuje na mladší děti a pro starší už moc táborů není. Pokud tedy jedinec chce zažívat pár let ještě nějaké dobrodružství se svými přáteli, je dobré vstoupit do tříletého kurzu přípravy budoucích animátorů, kde je čeká plno víkendových akcí, vícedenních táborů atd.

Hodně se opakovaly podobné odpovědi na otázku jejich počáteční motivace: *„Zpočátku hlavně to, abych mohla dál jezdit na akce SHM.“*

Mezi odpověďmi můžeme najít i motivaci vychovávat děti, připravovat pro ně smysluplný program a předávat jim hodnoty a postoje.

Když to zhodnotím, tak největší počáteční motivací stát se animátorem pro respondenty bylo:

- trávení volného času s přáteli,
- být součástí díla, které má smysl,
- chtěli jezdit na další akce s SHM,
- vytvářet program pro děti.

Respondenti na tuto otázku většinou odpověděli jednou větou. U této položky se moc nerozepisovali.

Průběžná motivace

- vybudované vztahy a společenství
- výchova mladých ke službě animátora
- dobrovolnická činnost, která má smysl
- zážitky
- smysluplnost
- vytvářet program pro mladé

Další kategorii jsem zvolila jako průběžnou motivaci. U počáteční motivace jsem se dozvěděla, proč se mladí lidé rozhodli vstoupit do organizace, a začali tvořit pro děti a mladé lidi program. V této kategorii jsem se chtěla dozvědět, co je u té dobrovolnické činnosti stále drží. Jelikož jsou dobrovolníci a nedostávají finanční odměnu, tak mě zajímá jejich motivace v hnutí stále zůstat a připravovat akce pro děti. Položka v dotazníku zněla: *Co vás u této dobrovolnické činnosti stále drží?*

Nejčastější odpovědí, která se v dotazníku často opakovala, bylo společenství, přátelé, setkávání se s přáteli, vztahy nebo přátelské prostředí. Většinou se opakovaly tyto odpovědi: *„Společenství a přátelé. Myslím si, že u nás v SHM panuje velmi přátelská atmosféra.“*

Jako další odpověď se často zmiňovalo, že tato činnost má smysl a můžeme tím něco změnit, předávat dál dětem naše zkušenosti a hodnoty. Jedna z odpovědí zněla: *„Pořád si říkám, že to má nějaký smysl. I kdybychom měli něco předat jen jednomu dítěti, bude to stát za to.“*

Můžeme tedy říct, že průběžnou motivaci pro animátory je:

- přátelská atmosféra a vztahy,
- dobrovolnická činnost jim dává smysl a aspoň trošku tím mění svět k lepšímu,
- předávat dál, co získali jako účastníci od animátorů.

Dobré vztahy jsou základem každé skupiny a vzhledem k odpovědím respondentů se zdá, že je v hnutí velmi dobrá atmosféra. Můžeme tedy říct, že hnutí funguje především kvůli dobrým vztahům mezi animátory.

Animátor

- poslání
- být vzorem
- přístup s láskou
- pomáhat mladým v jejich osobním i duchovním životě
- budování společenství
- být přítelem pro mladé
- ukazovat mladým dobrým životní hodnoty

Jako třetí kategorii jsem zvolila otázku, co pro respondenty znamená pojem animátor. Odpovídali na položku, která zněla: *Co pro vás znamená být animátor?*

Jedna z nejčastějších odpovědí byla, že je to někdo, kdo tvoří program a akce pro děti.

Další odpovědi byly i hlubší než, že je to člověk, který dělá program pro děti. Jeden z respondentů odpověděl: *„Pro mě je to někdo živý, kdo oživuje druhé, kdo umí motivovat, umí druhé zapalovat. Kdybych měla říct, co to znamená osobně pro mě, tak je to pořád ta možnost být součástí velkého díla, které přesahuje Prostějov, přesahuje ČR. Don Bosko je pro mě jeden z těch velkých misionářů, kteří zapálili svět pro Krista, a salesiánští animátoři jsou hnutí laiků, které se ho v tom snaží následovat.“*

Takové odpovědi se opakovaly víckrát. Někdo odpověděl: *„V osobním životě je to pro mě určitá zodpovědnost. Něco jako ministrantství. Ministrant nejste jenom v kostele, ale všude jinde. Zkrátka je potřeba nesnažit se na táborech vypadat jako nějaký bohabojný člověk a v realitě být něco jiného. Co se týče animátorské činnosti, tak je to pro mě radost z nadšených dětí, které můžou trávit svůj volný čas spolu, radostně a trošku smysluplným způsobem.“*

V dalších odpovědích zaznělo: *„Vychovávat děti k dobrému. Ne je pouze „hlídat“, nýbrž „vychovávat“ – tedy vést je, zprostředkovat jim zážitky, na které budou rády vzpomínat, poskytnout jim kvalitní výchovné prostředí, naučit je dobrým věcem do života. Být animátor pro mě znamená smysluplně trávit čas s dětmi, tvořit pro ně program, hrát si s nimi, ovlivňovat je svým příkladem, ale nemanipulovat jimi.“*

Respondenti vnímají, že být animátorem není jen tvorba nějakého programu a snaha děti co nejlépe zabavit. Má to pro většinu z nich hlubší význam, je to pro ně poslání, které jim dává smysl, a chtějí se této činnosti naplno věnovat a šířit dílo svatého Jana Boska.

Většina respondentů vnímá být animátorem jako:

- zodpovědnost,
- vychovávat mladé lidi k víře,
- být vzorem,
- být přítelem.

Smysl v dobrovolnické činnosti

- organizování programu,
- dělání dobra pro mladé,
- umožnit dětem smysluplně trávit čas,
- dělat něco dobrého pro ostatní,
- podílení se na něčem, co má smysl.

V odpovědích se velmi často opakovalo, jak má tato práce smysl a jak je důležité věnovat jí svůj volný čas. Proto jsem vytvořila další kategorii Smysl v dobrovolnické činnosti. V odpovědích na různé položky respondenti zmiňovali, jaký má smysl připravovat tábory a akce pro mladé. Někteří tuto činnost zmiňují i jako nějaké poslání a naplnění. Mezi odpověďmi se objevovalo například: *„Účastníci na akci vidí, že jim naše práce dělá radost a něco jim dává. Že to zkrátka dává smysl věnovat čas a úsilí do této činnosti.“* Další odpověď zněla: *„Vědomí, že všechny ty akce a tábory k něčemu byly. Když se ohlédnu, jaké děti mi „prošly rukama“ a jakým jsou teď, myslím, že práce s nimi měla smysl.“*

Může to být i nějaká průběžná motivace. Animátoři vidí, že jejich práce má smysl a chtějí se jí věnovat i nadále. Je dobré, že je tato práce naplňuje a vnímají ji jako poslání předávat mladým lidem hodnoty.

Tato činnost není jen o tom, aby se děti zabavily a užily si prázdniny. Smyslem hnutí je i zorganizovat plnohodnotný program, který dětem něco předá, a mohou si z toho tábora i něco odnést. V odpovědích můžeme vidět, že většina animátorů to tak vnímá a chtějí mladým něco předávat a netvořit pro ně jen „prázdný“ program.

Chtějí tomu věnovat svůj volný čas a dávat mladým lidem dobrý základ do života, vytvářet dětem nové zážitky, na které budou dlouho vzpomínat. Chtějí šířit radost a předávat své zkušenosti z toho, co prožili, dětem na táborech.

Hrozby

- malá spolupráce s kněžími,
- nedostatek animátorů, dětí,
- absence salesiánů,
- nezájem ze strany veřejnosti,
- konkurence jiných organizací,
- ubývají starší animátoři,

Další položka, na kterou respondenti odpovídali, zněla: *Jaké jsou podle vás hrozby, kterým musí Salesiánské hnutí mládeže čelit?*

Nejčastější odpovědí, která se vyskytovala, byla možná konkurence. V dnešním světě je plno možností, jak trávit smysluplně volný čas. Existuje plno středisek a organizací, které nabízí dětem plno kroužků, táborů nebo celodenních akcí. Není snadné se v této době prosadit. Proto je jednou z nejzmiňovanějších odpovědí právě konkurence. Jak respondenti zmiňovali ve svých odpovědích: *„Je čím dál více nabídek pro děti, jak trávit volný čas. Myslím, že čelíme hlavně konkurencím a třeba zajímavějším nabídkám.“*

S velkým množstvím nabídek a konkurencí úzce souvisí i nedostatek dětí na táborech. To byla taky jedna z častých odpovědí respondentů. Pokud nebude dostatek dětí, nebude pro koho dělat tábory. Děti čím dál víc ubývají a nikdo moc neví z jakého důvodu. Může se jednat o konkurenci nebo děti z pohodlně a raději budou o prázdninách sedět doma u počítačů. Jak zmiňoval jeden z respondentů: *„Změny ve světě – děti se mění, jejich pozornosti je digitální svět a je těžké je od něj odtrhnout.“*

Dalším faktorem mohou být příliš opatrní rodiče, kteří mají strach děti pouštět na různé táborové akce. Pokud bude nedostatek dětí na táborech, bude tím pádem i nedostatek nových salesiánských animátorů. Většinou animátoři před tím sami jezdili jako účastníci, je pravděpodobné, že to tak bude i nadále. Je potřeba, aby mladí jezdili na akce a postupně se z nich stali salesiánští animátoři. Tato odpověď se tam taky mnohokrát opakovala, že nebude dostatek animátorů na převzetí vedení a nedostatek vedoucích na tvorbu táborů. Jedna z odpovědí na hrozby od respondenta zněla: *„Předání vedení klubu další generaci. Nezájem o pořádané akce.“*

Animátoři nemusí mít tuto dobrovolnickou činnost jako prioritu a je pro ně těžké si vyhradit čas na různá setkání či tábory.

Další hrozbou může být i nedostatek salesiánů. Jelikož se jedná o křesťanskou organizaci spojenou se salesiány, je dobré, aby se občas na nějaké akci ukázal. Tato odpověď se také objevovala mnohokrát. Salesiáni buď mohou ubývat, nemít na SHM čas nebo mají plno vlastních aktivit. Je to jedna z hrozeb, se kterou se Salesiánské hnutí mládeže může setkat.

Mezi nejčastěji zmiňované hrozby můžeme zařadit:

- konkurence,
- nedostatek dětí,
- nedostatek animátorů,
- nedostatek kněží.

Změny

- komunikace s lidmi i mezi animátory,
- tvorba programu pro děti 13+,
- duchovní růst a program,
- práce s dětmi na okraji společnosti jako sv. Jan Bosko,
- pravidelná oratoř,
- neměníme se a zůstáváme pořád na stejném místě, chybí pokrok,
- oživení setkání (workshop, přednáška) od externistů,

Další kategorií, kterou jsem určila, byly změny. Jedná se o nejobsáhlejší kategorii. Respondenti odpovídali na položku: *Co byste rádi na chodu SHM změnili?*

U této položky se respondenti nejvíce rozepsali. Napsali všechno, co je napadlo nebo to, co chtějí na chodu opravdu změnit.

Většinou se dokola opakovaly pořád stejné odpovědi. Jedna z nejčastějších byla: *„Zapojení více mladších animátorů do vedení SHM.“* Jestli má Salesiánské hnutí mládeže pokračovat a rozvíjet svoji činnost, je potřeba více a více zapojovat mladší animátory. Starší animátoři jednou odejdou a nebudou mít tolik prostoru na tuto činnost. Budoucnost hnutí záleží na mladších animátorech, a proto je dobré je co nejdříve zasvětit do vedení a chodu SHM. Další odpověď na toto téma: *„Pouštěla bych mladší animátory více ke slovu a realizovala bych jejich nápady.“* S touto odpovědí i souvisí téma, které se v dotazníku taky objevilo, a to zapojovat mladší animátory více do praxe. Nečekat, až dodělají zkoušky, ale vzít je třeba jen na příměstský tábor jako takového „pozorovatele“, kde aspoň zjistí, jak takový tábor funguje.

Další odpověď, která se velmi často objevovala, byla změna komunikace a malá informovanost. Komunikace je základ a je možné, že v hnutí trochu vážne. Jedna z odpovědí od respondenta: „*Musíme se také naučit v SHM komunikovat, aby každý i kdo je třeba mimo radu věděl, co se bude dít a nemusel informaci někdy brát od třetí osoby.*“

Podle odpovědí nevázne komunikace jen mezi animátory, ale s i kněžími a rodiči. Na vážnou komunikaci si stěžovala většina členů a je tím pádem potřeba na komunikaci zapracovat.

Další změnou, kterou by respondenti uvítali, je nějaké obohacení hnutí. Jednu z kritizovaných oblastí je formační setkání pro starší animátory, kdy zazněla jedna z odpovědí: „*Vzdělávání starších animátorů zapadlo do rutiny a nepřináší posun, jak by mělo.*“

Tato odpověď se objevovala vícekrát, kdy starší animátoři nevidí smysl v pořádání formačních setkání. Proto by uvítali nějaké obohacení a změnu. Další odpověď, která zazněla: „*Myslím, že v poslední době si všichni chceme setkání nejvíce užít, ale nejsme ochotni výrazně investovat čas a energii do jeho přípravy. Jaké setkání si připravíme, takové ho budeme mít. V některých případech také začínáme s přípravou setkání dost pozdě. Tím potom trpí kvalita připraveného programu.*“

Další odpověď jednoho z respondentů na formační setkání: „*Setkání by mělo být trochu řízenější s jasnějším programem, mělo by nabízet aktivity / vzdělávací bloky / společné úkoly apod. – prostě něco, co nás zase posune někam dál.*“

Velká část respondentů by i uvítala nějaké obohacení programu. Byla zmiňováno návštěva a přednáška nějakého externistu, účast na workshopech či přednáškách mimo salesiánské hnutí nebo jen více dobrodružného programu. V rámci setkání byly zmiňované i aktivity, při kterých by animátoři prohloubili své vztahy a byli si bližší. Skoro všem animátorům chybí na akci duchovní program, včetně kněze. Jelikož se jedná o křesťanskou organizaci, je dobré, aby nějaký duchovní program na setkáních pro animátory byl. Podle většiny odpovědí od respondentů tahle část hodně vážne a je potřeba na ní asi nejvíce zapracovat. Hodně respondentů si stěžuje i na neúčast kněze na setkáních a jiných akcích. Odpovědi, které velmi zaznívaly: „*Více se věnovat duchovní stránce.*“

V odpovědích padlo i několik nápadů, jak obohatit hnutí v rámci pořádaných akcí. Nejvíce se opakovaly tři odpovědi. Jedna z nich byla: „*Poskytnout akce pro děti 13-18 let. Mladiství tohoto věku potřebují dobrou partu a tu jim SHM může nabídnout.*“

Tábory a akce pro děti starší 13+. Je to i tím, že dítě se ve třinácti letech musí rozhodnout, jestli chce nastoupit do přípravného kurzu pro animátory, nebo přestane úplně jezdit na tábory. V Salesiánském hnutí mládeže v Prostějově chybí akce pro děti, které se

nechtějí stát animátory. Proto většina mladých začala s kurzem pro animátory, protože dál chtěli jezdit na akce.

Druhý nápad ohledně obohacení programu pro děti, bylo navrhnouti celoroční činnosti. Jedna z odpovědí od respondentů zněla: „*Chybí mi nápaditost a nějaké dobré činy. Don Bosko se staral o kluky z ulice, na naše tábory jezdí děti z dobrých rodin. Líbilo by se mi nějaké propojení/přispívání na sbírky pro tyto děti. Animátoři by mohli více tvořit pro děti z okrajových skupin.*“

Je pravda, že Don Bosko se věnoval především chlapcům, kteří byli na okraji společnosti, a tak vzniklo celé jeho dílo.

Poslední připomínkou k obohacení programu pro děti byla nějaká celoroční pravidelná činnost. Zmiňovala se hodně oratoř, která by probíhala jednou týdně, a děti by si tam mohly jít zahrát různé hry, popovídat si s kamarády nebo nějak jinak strávily smysluplně svůj volný čas. Dále od respondentů padl návrh pořádání různých pravidelných kroužků přes týden. Tyto nápady jsou dobré, ale pokud hnutí nemá dostatek personálu, kteří by se tomu začali věnovat, tak nemá cenu něco takového rozjíždět.

Tedy nejčastější změny, které by animátoři ve svém hnutí uvítali, jsou:

- zapojení mladších animátorů,
- zlepšit komunikaci mezi animátory i s veřejností,
- účast kněze na akcích,
- obohacení formačních setkání pro starší animátory,
- nabídnout více programu pro děti.

Silné stránky

- silné vztahy,
- nadchnutí se pro dobrou věc,
- spolehlivé, nadšené jádro animátorů,
- dobré jméno,
- mladí pro mladé,
- otevřenost k novým nápadům,
- zkušenosti,

Další kategorie, kterou jsem si stanovila, se zaměřovala na silné stránky hnutí. Položka, na kterou respondenti odpovídali, zněla: *Jaké jsou podle vás silné stránky SHM (v čem je SHM dobré)?*

Jedna z nejčastějších odpovědí souvisela s kolektivem a dobrým animátorským společenstvím. To už jsem zmiňovala výše u kategorie související s motivací. V těchto kategoriích bylo vidět, že mezi animátory panují dobré vztahy a přátelská atmosféra.

Dobré vztahy se dají považovat za silnou stránku hnutí, jelikož dobrý tým a spolupráce v něm je základ. Odpověď jednoho z respondentů: „*Stále pod sebou shromažďuje spoustu schopných lidí, kteří se dokážou nadchnout pro dobrou věc a společně něco vytvořit.*“

Jelikož se tým animátorů skládá jen z dobrovolníků, jsou to lidé, kteří v tom vidí smysl a chtějí se této činnosti věnovat. Na základě tohoto mohou animátoři tvořit kvalitní program.

Animátoři jsou především mladí lidé, kteří se rozhodli věnovat svůj volný čas dětem. Mohou dobře navazovat kontakt s mladšími účastníky a ukazovat jim správný směr života. Jeden z respondentů odpovídá: „*SHM může stavět na dlouhodobých zkušenostech v práci s dětmi. Silnou stránkou je schopnost dělat křesťanské tábory a akce, které jsou přijatelné i pro nevěřící. Drtivá většina animátorů si prošla tábory stejně jako děcka, která teď vede. Díky tomu si s dětmi dobře rozumí, dokáže pro ně vymyslet záživný program.*“

Animátoři tvoří i dobré jméno hnutí a na základě toho se pozitivně odráží ve společnosti. Podle většiny odpovědí vidí respondenti tyto silné stránky:

- dobrý kolektiv,
- zázemí,
- dobré jméno,
- organizování kvalitních akcí.

Slabé stránky

- neúčelné setkání pro starší animátory,
- duchovní program,
- komunikace a spolupráce s kněžími,
- slabá komunikace s rodiči,
- chybí struktura a větší organizovanost,
- formace mladších animátorů,
- neposouváme se dál.

Následující kategorie je Slabé stránky Salesiánského hnutí mládeže. Respondenti odpovídali na položku: *Jaké jsou podle vás slabé stránky SHM (v čem se SHM nedaří, co klub nedělá dobře)?*

Jak už jsem zmiňovala výše, častou odpovědí byla komunikace. Odpovědi byly různé. Buď se jedná o špatnou komunikaci s rodiči, na kterou upozornil jeden z respondentů: *„Možná to chce nějakou inovaci, změnit koncept táborů, cílit více na rodiče dětí a zlepšit komunikaci s nimi, protože oni jsou ti, co posílají své děti na tábor a vkládají do nás důvěru.“*

Dále jeden z respondentů upozornil na špatnou komunikaci mezi členy: *„KOMUNIKACE. Dost často vážne. Lidé neradi řeknou svůj názor nahlas nebo se naopak nezeptají na názor. Potom si akorát stěžují, že něco nefunguje.“*

Následující slabou stránku mnoho členů vnímá i ve formaci mladších animátorů, kde je špatná komunikace mezi vedoucími. Jedna z odpovědí zněla: *„Myslím si, že by se tato skupinka měla tvořit z lidí, kteří spolu umí komunikovat a pracovat – pokud dojde k problému, snažit se ho vyřešit, co nejdřív.“*

Pokud animátoři mají mezi sebou nějaké problémy, mělo by se to začít řešit, co nejdříve a rozhodně do toho nezatahovat děti a účastníky akce. Další z odpovědí na toto téma: *„Základem je dle mě fungující přípravná tým. Lidí v tomto týmu si musí sednout, musí spolu vycházet, musí spolu komunikovat a musí být oddaní přípravě.“*

Podle odpovědí soudím, že v přípravném týmu se mohou nacházet nějaké problémy, které mezi sebou vedoucí řeší. Dané problémy vnímají i ostatní animátoři, kteří v přípravném týmu nejsou.

Podle odpovědí soudím, že by hnutí v Prostějově mělo nejvíce zapracovat na komunikaci, jak mezi členy, tak i celkově s veřejností.

Slabé stránky respondenti vidí i ve formačních setkáních pro starší animátory. Odpověď od jednoho z respondentů: *„Po skončení tříleté přípravy najednou následuje útlum, na setkáních pro starší dle mého chybí nějaká struktura a větší organizovanost, nějaký plán. Mám pocit, že některé věci, které nefungují, nechceme moc měnit, a naopak ty dobře fungující máme tendenci pozměňovat.“*

S formačními setkání souvisí i nespolupráce s kněžími, k čemuž se respondenti také vyjádřili: *„SHM potřebuje svého duchovního vůdce! A vedení, na kterém bude jednoznačně vidět, že za Bohem jde.“* S tím souvisí i nedostatečný duchovní program, který mnoha salesiánským animátorů chybí.

Mnoho respondentů vidí slabé stránky i v tom, že se klub nikam neposouvá, nemění se a zůstává na stejném místě. Jeden z respondentů napsal: *„Neschopnost posouvat se vpřed, inovovat a obecně asi stagnace v tom, jak klub funguje oproti konkurenčním organizacím.“*

Je potřeba, aby se Salesiánské hnutí nebálo zkoušet nové věci a snažit se někam posunout.

Některým respondentům vadí, že se Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově uzavírá před veřejností a nespolupracuje třeba s jinými organizacemi v okolí. Jeden z respondentů napsal: „*Domnívám se, že se málo otevírá jiným skupinám věřících lidí (myslím tím jiným organizacím, které pracují s dětmi).*“

Mezi nejčastěji zmiňované slabé stránky můžeme tedy zařadit:

- neúčelné setkání pro starší animátory,
- nedostatečná komunikace,
- přípravný tým ve vedení budoucích salesiánských animátorů,
- není žádný duchovní vůdce (kněz),
- uzavřenost před ostatními organizacemi.

Příležitosti

- zapojovat se do farností,
- být více vidět na školách,
- zviditelnit se pomocí moderních zařízení,
- výměna zkušeností s jinými kluby,
- vytvořit dobré zázemí v Pivíně,
- pozitivně ovlivňovat okolí.

Další kategorií jsou Příležitosti, které Salesiánské hnutí mládeže má. Respondenti odpovídali na položku: *Jaké příležitosti SHM má?*

Nejčastější z odpovědí bylo, že respondenti vidí největší příležitost v nové budově, která se opravuje ve vesnici v Pivíně, a měla by sloužit jako nové středisko pro Salesiánské hnutí mládeže. Jedna z odpovědí, která zazněla: „*Když bude dostatek schopných lidí a peněz, tak můžeme vybudovat opravdu hezké místo pro děti. Bude to stát ještě hodně peněz, práce a času ale společně to můžeme vybudovat. Máme taky příležitost nových sil.*“

Respondenti budovu vnímají jako dobrou příležitost v pořádání letních akcí, příměstských táborů nebo pravidelných kroužků.

Jako další příležitost respondenti vnímají zapojování se do farností, kde mohou oslovit rodiče i děti, a prohlubovat jejich vztah ve víře.

Jednu z významných příležitostí zmínil i jeden respondent ve své odpovědi: „*SHM má velký počet vysokoškolsky vzdělaných lidí nebo ty, kteří vysokou školu studují. Myslím, že tohle může být potenciál pro klub. Mohl by se například věnovat doučování dětí a pomáháním nebo aplikací jejich zkušeností v oboru taky do akcí.*“

Jelikož se salesiánští animátoři skládají převážně z mladých lidí, má plno možností předávat správné hodnoty dětem a působit na ně i skrze moderní technologie. Abychom děti zaujali, musíme se zajímat o to, co zajímá je.

Jako nejčastější příležitosti, které respondenti uvádějí jsou:

- nová středisko v Pivíně,
- zapojení se do společnosti,
- předávat dál své zkušenosti,
- oslovovat mladé a vést k víře.

Zapojení do společnosti

- nové webovky
- zapojit se v kostelech i na školách
- málo osobního kontaktu
- uzavřenost před ostatními křesťanskými organizacemi
- větší otevřenost vůči veřejnosti
- více táborů pro starší děti
- navázání vztahu s jinými animátory mimo Prostějov

Následující kategorie je Zapojení do společnosti, kde respondenti psali hodně návrhů a nápadů, jak se dostat do podvědomí lidí.

Jedna z nejčastějších odpovědí byla větší zapojování do farností a upozornění na hnutí. Odpověď jednoho z respondentů: „*Více se zapojovat do činnosti všech farností v oblasti, kde animátoři bydlí.*“

Jelikož se animátoři skládají z věřících lidí, mají velkou příležitost zapojovat se do farností a zvát mladé lidi s nimi na tábory, kde společně mohou prožívat víru. V rámci návštěv kostelů se může Salesiánské hnutí více zpropagovat. Respondenti nezmiňovali jen farnosti, ale i křesťanské gymnázium Cyrila a Metoděje v Prostějově (CMG). Odpověď jednoho respondenta: „*Já myslím, že je dobré, ale chtělo by to opět trošku "expandovat" do kostelů, výuky náboženství a na CMG víc aktivně a osobitě, třeba pozvat na akci při ohláškách, navštívit děti ve výuce náboženství, získat víc animátorů na CMG, protože úzká spolupráce byla dříve klíčová, ale měla velký přínos i význam.*“

Pokud má hnutí problém s nedostatkem dětí na táborech, o to víc by bylo dobré zapojení se do společnosti a upozornění na to, že vůbec nějaké Salesiánské hnutí mládeže existuje.

Dále respondenti zmiňovali spolupráci s ostatními organizacemi a ne pro hnutí v Prostějově typickou uzavřenost.

Mnoho respondentů chválilo vystupování organizace na instagramu, ale webové stránky už takovou pozitivní odezvu neměly. Jedna z odpovědí: „*Webové stránky byly funkční, ale už mírně zastaralé.*“ Podobných odpovědí je tam od respondentů spousta.

Mediální stránka je v této době velmi důležitá a je potřeba na ni klást stejný důraz jako na ostatní věci v hnutí. V této situaci je nutné jít s dobou a posouvat se dál.

Celkově si respondenti přejí více:

- zapojování do jiných společenství,
- spolupráci s jinými organizacemi,
- klást důraz na vystupování skrze sociální sítě,
- vystupování ve svých farnostech či základních školách.

6.7 Shrnutí výsledků

V této podkapitole shrnuji výzkumné otázky a odpovědi, které jsem pomocí analýzy dotazníku získala.

- **VO1: Co současné animátory motivovalo, aby se stali animátory?**
  - Výzkumný vzorek měl většinou stejné odpovědi ohledně motivace k tomu stát se salesiánským animátorem. Jejich motivací byli přátelé a kamarádi, se kterými chtěli trávit čas a zažívat různá dobrodružství. Dalším důvodem, kvůli kterému se rozhodli stát animátory, bylo, že chtěli přispět svou pomocí organizaci, která podle nich má smysl. Dále Salesiánské hnutí mládeže nepořádá akce pro mladé 14+, pokud nevstoupí do tříletého přípravného kurzu budoucích animátorů. Proto se většina současných dobrovolníků stala animátory, aby mohli nadále jezdit na akce a tábory. Posledním častým opakovaným důvodem, proč se rozhodli dobrovolníci stát se animátory, byla motivace vytvářet program a nejrůznější hry pro děti.
- **VO2: Co animátory motivuje teď, aby v dobrovolnické činnosti vydrželi?**
  - Průběžná motivace je velmi důležitá. Je zapotřebí, abychom měli neustálou motivaci pokračovat v dané činnosti. Častou motivací, která se u výzkumného vzorku opakovala, byly vztahy a přátelská atmosféra, která v prostějovském hnutí panuje. Druhou průběžnou motivací je pro dobrovolníky práce

v organizaci, která podle nich má smysl. Jsou přesvědčeni, že díky práci v této organizaci mohou měnit svět, přispívat k lepšímu životu dětí a mladých lidí. Poslední zmiňovanou průběžnou motivací, kterou respondenti uváděli, bylo, že to, co umí a v čem vynikají, chtějí předávat mladší generaci. S tím souvisí i to, že všichni respondenti zažili minimálně jeden tábor se Salesiánským hnutím mládeže, na který rádi vzpomínají. Chtějí, aby mladí lidé a děti měli stejné zážitky a vzpomínky na tábory.

- **VO3: Jak vnímají roli animátora?**
  - Pro mnoho respondentů být animátorem znamená určitou zodpovědnost, jak za děti, tak i za své chování. Být animátor pro mnoho respondentů také znamená vést mladé lidi k víře, ukazovat jim správný směr života a předávat jim správné hodnoty. Podle výzkumného vzorku by animátor měl být pro děti a mladé lidi přítelem a pomáhat jim v těžkých chvílích. Podle respondentů by animátor neměl také zapomínat na to, že je pro mladé lidi vzorem a podle toho se má také chovat.
- **VO4: Jak vnímají práci s animátory?**
  - Z výzkumného vzorku vyplývá, že by respondenti rádi změnili formační setkání pro starší animátory. Současná setkání jim nic nedávají a přijdou jim neorganizovaná a neúčelná. Dále většina respondentů je toho názoru, že při formaci nové skupiny budoucích animátorů, jsou v týmu, který je vede, důležité dobré vztahy, schopnost řešit konflikty, věnovat se mladým na 100 % a mít to jako prioritu. Respondenti jsou také toho názoru, že někdy mezi vedoucími animátory vážne komunikace, což potom vede k nějakým nedorozuměním.
- **VO5: Vnímají něco, co je na hnutí špatné a mělo by se změnit?**
  - Podle výzkumného šetření by většina respondentů ocenila nějaké duchovní vedení. Na formačních setkání by se mohl více objevovat kněz, se kterým by animátoři mohli prožívat svou víru. K tomu se váže, že animátorům chybí více duchovního programu a společné prožívání víry. Dále by respondenti ocenili více táborů a akcí pro mladé lidi ve věku 14+. Hnutí se převážně věnuje jen mladším dětem a je škoda nevytvořit kvalitní tábor i pro starší děti, které by rády svůj volný čas trávily se svými vrstevníky. Často se zmiňovala i nějaká celoroční činnost, jako jsou pravidelné kroužky nebo doučování dětí. Otázkou je, jestli hnutí má dostatek dobrovolníků a času se tomuto nápadu věnovat. Další změnou, kterou by respondenti uvítali, je otevřenost vůči ostatním organizacím. Přejí si,

aby nepanovali napjaté vztahy s konkurencí. Názorem některých respondentů je, že je škoda nevyužít předávání si zkušeností s jinými kluby a hnutími v České republice. Respondenti jsou toho názoru, že otevřít se ostatním organizacím prostějovskému hnutí pomůže a obohatí se zase o jiné zkušenosti. Poslední a často zmiňovanou změnou bylo zapojení se více do společnosti. Být vidět ve svých farnostech a mít tam něco na starosti, aby lidé věděli, že jsou tam přítomni animátoři. Dále se zapojovat na různých gymnáziích a základních školách v Prostějově a okolí. Salesiánské hnutí mládeže není uzavřená skupina, ale pokud se animátoři nebudou zapojovat do společnosti, může to tak na mnoho lidí působit.

- **VO6: Jak hodnotí Salesiánské hnutí?**

- Podle získaných dat respondenti uvádí, že se hnutí zcela zastavilo a nikam se neposouvá. Ocenili by nějaké obohacení, které by celé hnutí oživilo. Nejvíce odpovědí na otázku, zda se podle nich mění Salesiánské hnutí mládeže v Prostějově k lepšímu, horšímu nebo se nemění, odpověděla většina, že se nemění. Dle mého to není úplně dobrá odpověď. Hnutí by se neustále mělo obohacovat, vyvíjet, jít s dobou a přizpůsobovat se potřebám dětí.

Při analýze jiných prací zpracovaných na podobné téma jsem jako nejbližší mé práci shledala bakalářskou práci od Jany Zedkové z roku 2015. Ve své bakalářské práci se věnovala formaci a činnosti animátorů v Arcidiecézi olomoucké.

V teoretické části popisovala, kdo je to animátor a jaké má funkce. Jednu celou kapitulu věnovala salesiánům a jejich pedagogice. V jedné podkapitole se zabývala i Salesiánským hnutím mládeže v Prostějově, kde popisovala činnost hnutí.

V rámci empirického šetření udělala dotazník, kde zjišťovala, jak se animátoři zapojují ve farnosti, s kým spolupracují, jak se formují nebo jakou mají motivaci k vykonávání dobrovolnické činnosti. (Zedková, 2015, s. 47)

Zvolila stejně jako já sběr dat pomocí dotazníku, kde měla uzavřené i otevřené položky. V bakalářské práci zjišťovala zapojení animátorů do společnosti i činnost animátorů.

Ohledně položky zapojení animátorů do společnosti se odpovědi trochu liší s mým výzkumem. V bakalářské práci respondenti většinou odpovídali, že rádi spolupracují s kněžími. To se od Salesiánského hnutí v Prostějově liší, protože místní animátoři se salesiány, ani s jinými kněžími příliš nespolupracují. Ohledně činnosti animátorů se odpovědi vůbec nelišily a většina respondentů v bakalářské práci odpověděla, že dělají vedoucí na letním táboře. To je

stejně jako v mém výzkumu, kde většina animátorů uvedla, že jezdí jako vedoucí na letní tábor. (Zedková, 2015, s. 51, 54)

Respondenti bakalářské práce si na dobrovolnické činnosti nejvíce cení společenství, které mají, že jim tato práce dává smysl a že mohou dělat radost druhým. Motivace respondentů z bakalářské práce je velmi podobná motivaci respondentů v mém výzkumu. (Zedková, 2015, s. 52-53)

Uvedené výzkumy mezi sebou dělí 8 let. Navzdory velkému rozšíření a zvýšení popularity sociálních sítí během této doby se však příliš nezměnila motivace mladých lidí pracovat v neziskových organizacích. Pro tyto lidi je dostatečnou odměnou skutečnost, že dělají něco dobrého pro druhé a že práce má z jejich pohledu smysl.

6.8 Navrhované využití výsledků

Všechny výsledky a získaná data se využijí k prospěchu Salesiánského hnutí mládeže v Prostějově.

Předpokládám, že výzkum, který jsem provedla, bude přínosný našemu hnutí a pomůže mu se v některých věcech zlepšit. Hodně respondentů navrhlo i plno nových nápadů, jak hnutí o kousek dál zase posunout.

Získaná data předložím vedení Salesiánského hnutí mládeže v Prostějově a odprezentuji výsledky, které jsem díky svému výzkumu zjistila.

Věřím, že vedení přijme i kritiku, která se tam často opakovala, a využije ji ke zlepšení chodu hnutí. Dané výsledky bych také ráda odprezentovala na formačním setkání před animátory, aby všichni věděli, jak dopadl výzkum a jaké jsou z toho závěry. Jako animátor, který je dobrovolníkem v prostějovském hnutí, bych ráda navrhla pár změn a co by se dalo zlepšit.

Duchovní program

Začala bych tím, že většině salesiánských animátorů chybí nějaký duchovní vůdce – salesián, kněz. Animátor je věřící člověk, který se snaží vést mladé lidi k Bohu. Proto by měl pečovat o svůj duchovní život a dozvídat se o víře stejně tak moc jako třeba o pedagogice. Je jasné, že ne vždy se povede sehnat salesiána na akci pro animátory. Ale i tak se dá udělat kvalitní duchovní program, kdy budou mladí lidé moci mezi sebou sdílet svoji víru. Takže první změnu bych viděla v zapojení kněze do formačních setkání a pokud by to nešlo, tak přidat více duchovního programu a nespokojovat se jen s ranní a večerní modlitbou.

Formační setkání pro starší animátory

Druhá změna, kterou bych provedla, souvisí s formačním setkáním pro starší animátory. Hodně respondentů zmiňovalo, že setkání pro starší animátory je neúčelné, nikam se neposouvá, nemá řád a chybí komunikace mezi animátory. Chtělo by to nějakou velkou změnu, která setkání nějakým způsobem vylepší a znovu namotivuje animátory začít jezdit. Změnit místo setkání, doplnit setkání zajímavým programem či společným výletem do hor. Jezdíme pokaždé na stejnou chatu, která je v Jeseníkách, a je škoda neudělat společný celodenní výlet do okolí. Dále respondenti zmiňovali, že by se setkání mohlo obohatit nějakou přednáškou či workshopem od externistů. Myslím si, že by vůbec neuškodilo věnovat jedno setkání zdravotnímu a první pomoci, kdy by zdravotnický personál udělal menší přednášku, a animátoři by si mohli zkusit ošetřování různých zranění, které nás mohou potkat na dětském táboře.

Komunikace

V rámci zlepšení komunikace mezi animátory, která byla také lehce kritizovaná, bych zavedla teambuildingové aktivity na zlepšení a utužení vztahů mezi animátory. Komunikace je základ práce v týmu, a pokud nefunguje komunikace, nefunguje ani tým. Možná by nebylo špatné, kdyby si animátoři spolu sedli a vyříkali si, kde komunikace vázne a v čem vidí problémy. V hnutí jsou dobré vztahy, a proto se nebojím, že by kdokoli z členů měl strach říct svůj názor.

Zapojení do společnosti

Bylo by dobré, kdyby byli animátoři více vidět ve společnosti, což také zmiňovalo hodně respondentů. Mohou se například zapojovat do svých farností a reprezentovat zde hnutí. Animátoři mohou více působit i na základních školách či církevním gymnáziu, které se v Prostějově nachází. Dále je potřeba zapojovat mladší animátory do dění hnutí a dát jim na starost nějaký program či organizaci celodenní akce. Více je zasvětit do praxe. Poslední často zmiňovanou změnou, kterou by respondenti uvítali, jsou pobytové tábory pro starší děti. Otázkou je, jestli na to máme dostatek animátorů a zda by bylo možné sehnat dostatek dětí na tuto akci. Tohle jsou nejvíce zmiňované změny, které by chtěli animátoři realizovat.

Díky dotazníku a získaným datům jsem zjistila odpovědi na výzkumné otázky, které jsem si na začátku výzkumného šetření stanovila.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo popsat a analyzovat pohled animátoru na hnutí v Prostějově. Práce se dělí na dvě části – teoretickou část a výzkumné šetření. Hned v první kapitole teoretické části popisují život Dona Boska a jeho pedagogiku. Dále se snažím definovat pojem salesiánského animátora, objasnit kdo je to dobrovolník a jakou má motivaci. Jednu celou kapitolu jsem věnovala i Salesiánským hnutím mládeže v České republice. Jedna z kapitol se zabývá i vedením týmu, řízením změn týmu a jaké ve skupině existují role a funkce.

Ve výzkumném šetření jsem analyzovala data, která jsem získala pomocí obsáhlého online dotazníku, který mi vyplnilo 36 respondentů – animátorských dobrovolníků ze Salesiánského hnutí mládeže v Prostějově. V dotazníku jsem měla uzavřené, ale i otevřené položky, díky kterým jsem mohla získat od respondentů více informací. Data z uzavřených položek jsem znázornila v grafu a otevřené odpovědi jsem analyzovala pomocí otevřeného kódování.

Věřím, že moje diplomová práce bude Salesiánskému hnutí mládeže v Prostějově užitečná a že získaná data využije pro svou potřebu a případné změny. Je dobré vědět, jaké silné a slabé stránky hnutí má. Jakmile tyto informace animátoři z hnutí získají, mohou s nimi pracovat a zlepšovat se. Být dobrovolníkem v neziskové organizaci nikdy není snadné a vždycky se najde něco, v čem se hnutí i jednotlivci mohou zlepšovat a posouvat se dál. Když ve společenství panuje dobrá atmosféra, přátelské vztahy a je nastavený nějaký řád, může organizace pořádat nezapomenutelné a obohacující akce pro děti a mladé lidi.

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 Salesiáni v České republice	s. 20
Obrázek č. 2 Pyramida potřeba podle Abrahama Maslowa	s. 26
Obrázek č. 3 Salesiánské hnutí mládeže v České republice	s. 29

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Motivace a bariéry dobrovolníků	s. 25
Tabulka č. 2 Přehled letních prázdnin hnutí v době 2002-2007	s. 30
Tabulka č. 3 Smart cíle	s. 32
Tabulka č. 4 Přehled akcí pro budoucí salesiánské animátory	s. 34
Tabulka č. 5 Přehled víkendových setkání pro starší animátory	s. 36
Tabulka č. 6 Program formačních setkání pro starší animátory	s. 36
Tabulka č. 7 Program na pobytových táborech s SHM	s. 37
Tabulka č. 8 Typy temperamentů	s. 43
Tabulka č. 9 Typy vedení a řízení	s. 44
Tabulka č. 10 Otevřené kódování	s. 55

Seznam grafů

Graf č. 1 Přes koho jste se k SHM v Prostějově dostali?	s. 56
Graf č. 2 Účastnili se respondenti táborů s SHM?	s. 57
Graf č. 3 Jsou respondenti členem SHM?	s. 57
Graf č. 4 Chtějí se další 2 roky věnovat dobrovolné činnosti?	s. 58
Graf č. 5 Jezdí rádi na formační setkání?	s. 59
Graf č. 6 Jsou spokojeni s akcemi SHM?	s. 60
Graf č. 7 Mění se SHM?	s. 61

Seznam literatury

BOSCO, Jan. *Můj život pro mladé: vzpomínky zakladatele salesiánů*. Vyd. 2. Přeložili Jan IHNÁT, Ladislav HERYÁN. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0767-2.

BOSCO, Teresio. *Don Bosco*. Vyd. 4. Přeložil Jaroslav KOPECKÝ. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0624-8.

BUCCELLATO, Giuseppe. *Kořeny spirituality Dona Boska*. Přeložila Helena KŘENKOVÁ. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0904-1.

FERRERO, Bruno. *Vychovávej jako Don Bosco*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-294-2.

FURMAN, Ben a Tapani AHOLA. *Nikdy není pozdě na spokojený tým: model dvojité hvězdy*. Přeložil Johana SANDQVIST. Praha: Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1256-0.

HANÁKOVÁ, Markéta, Jaroslav TRÁVNÍČEK, Jaroslav VRACOVSKÝ, Marek SKLENÁŘ, Petr MOKREJŠ. *Animátorský slabikář*. Praha: SADBA (Salesiánská asociace Dona Boska, o. s.), 2008.

HANUŠ, Radek a Lenka CHYTILOVÁ. *Zážitkově pedagogické učení*. Praha: Grada, 2009. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2816-2.

HAYES, Nicky. *Psychologie týmové práce: strategie efektivního vedení týmů*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-983-6.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0030-7.

HÁJEK, Bedřich, Jaromír HARMACH, Otto HOFFMANN, Otakar JÍRA, Hana JÍROVÁ, Karel KRTIČKA, Jaroslava RAMPOUCHOVÁ a Vladimír VESELÝ. *Děti, vedoucí, volný čas*. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT, 2004. ISBN 80-86784-06-1.

KAPLÁNEK, Michal. *Animace: studijní text pro přípravu animátorů mládeže*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0565-4.

KOPECKÝ, Jaroslav. *Výchovná metoda sv. Jana Boska*. Nepsaný materiál.

KOLAJOVÁ, Lenka. *Týmová spolupráce: jak efektivně vést tým pro dosažení nejlepších výsledků*. Praha: Grada, 2006. Poradce pro praxi. ISBN 80-247-1764-6.

- KUBÍČKOVÁ, Lea a Karel RAIS. *Řízení změn ve firmách a jiných organizacích*. Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4564-0.
- MATULAYOVÁ, Tatiana, Pavlína JURNÍČKOVÁ a Jakub DOLEŽEL. *Motivace k dobrovolnictví*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. ISBN 978-80-244-5110-7.
- OBST, Otto. *Obecná didaktika*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5141-1.
- PELÁNEK, Radek. *Příručka instruktora zážitkových akcí*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0454-1.
- PLAMÍNEK, Jiří. *Tajemství motivace: jak zařídit, aby pro vás lidé rádi pracovali*. Praha: Grada, 2007. Poradce pro praxi. ISBN 978-80-247-1991-7.
- SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování*. Praha: Grada, 2007. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-1821-7.
- SKLENÁŘ, Marek, Markéta HANÁKOVÁ, Michal KAPLÁNEK, Olga LANDROVÁ, Libor MACÁK, Michal SVOBODA, Jaroslav TRÁVNÍČEK, Libor VŠETULA. *Salesiánská výchova do kapsy*. Praha: SADBA (Salesiánská asociace Dona Boska, o. s.), 2012.
- STRAUSS, Anselm, Juliet CORBINO. *Základy kvalitativního výzkumu*. Brno: Albert Boskovice, 1999. ISBN 80-85834-60-X
- TOŠNER, Jiří a Olga SOZANSKÁ. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-178-6.
- VÁGNEROVÁ, Marie. *Obecná psychologie: dílčí aspekty lidské psychiky a jejich orgánový základ*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3268-1.
- VRACOVSKÝ, Jaroslav, JAKUBCOVÁ, Marie. *Don Bosco v Evropě*. 2013.

Internetové zdroje

Brno Žabovřesky. *Salesiánské středisko mládeže*. [online]. [cit. 13.10.2022]. Dostupné z: <https://brno.sdb.cz/stredisko/>

DIVÁKOVÁ, Dana. *Vedení a řízení pracovních týmů*. 2016. [online]. [cit. 2.3.2023]. Dostupné z: http://www.ikor.cz/vzdelavani-ver-sprava/doc/Vedeni_a_rizeni_tymu.pdf

Ignác Stuchlý: *Život*. [online]. [cit. 13.10.2022]. Dostupné z: <https://istuchly.cz/zivot/>

Klub Balón. *Salesiánské středisko*. [online]. [cit. 7.11.2022]. Dostupné z: <https://www.sdbplzen.cz/klub-balon>

Kluby SHM. *Salesiánské hnutí mládeže*. [online]. [cit. 20.3.2023]. Dostupné z: <http://www.shm.cz/kluby-shm/>

Salesiáni Dona Boska. *Don Bosco*. [online]. [cit. 05.10.2022]. Dostupné z: <https://www.sdb.cz/kdo-jsme/don-bosco/>

Salesiáni Dona Boska. *Sebranice – Salesiáni Dona Boska*. [online]. [cit. 21.11.2022]. Dostupné z: <https://www.sdb.cz/kde-jsme/sebranice/>

Salesiáni Dona Boska. *Stará Zagora*. [online]. [cit. 13.10.2022]. Dostupné z: <https://www.sdb.cz/bulharsko/stara-zagora/>

Salesiáni Dona Bosca Ostrava. *Středisko – SDB Ostrava*. [online]. [cit. 14.10.2022]. Dostupné z: <https://www.boscoostrava.cz/stredisko/>

Salesiáni Dona Boska – *Rumburk*. [online]. [cit. 7.11.2022]. Dostupné z: <https://www.sdb.cz/kde-jsme/rumburk/>

Salesiáni Pardubice. *Salesiáni Pardubice*. [online]. [cit. 7.11.2022]. Dostupné z: <https://salesianipardubice.cz/#vice>

Salesiáni Teplice – *Doučování*. [online]. [cit. 7.11.2022]. Dostupné z: <https://salesianiteplice.cz/portfolio/doucovani/>

Salesiánské středisko mládeže – *České Budějovice*. [cit. 14.10.2022]. Dostupné z: <https://www.sasmcb.cz/>

SDB Zlín. *SKM Zlín*. [online]. [cit. 14.10.2022]. Dostupné z: <https://www.sdbzlin.cz/skm-zlin/>

SDB Fryšták. [online]. [cit. 21.11.2022]. Dostupné z: <https://www.disfrystak.cz/>

SHM Klub Prostějov. *O nás*. [online]. [cit. 13.10.2022]. Dostupné z: <https://shmpv.cz/o-nas>

Středisko Kobylice. *Středisko Kobylice*. [online]. [cit. 13.10.2022]. Dostupné z: <https://strediskokobylisy.cz/>

ZEDKOVÁ, Jana. *Formace a činnost animátorů v olomoucké arcidiecézi* [online]. Olomouc, 2015 [cit. 2023-05-14]. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Cyrilometodějská fakulta. Vedoucí práce: Mgr. Marcela Fojtíková Roubalová, PhD. Dostupné z: https://theses.cz/id/5qtstu/BP_-_Formace_a_innost_animtor_v_olomouck_arcidieczi.pdf

Seznam příloh

Příloha č.1 Dotazník

Příloha č. 1 - Dotazník

Práce s animátory v SHM v Prostějově

Ahoj, jak už někteří víte, píšou svoji diplomovou práci na téma Práce s animátory v Salesiánském hnutí mládeže v Prostějově. Proto, aby moje práce byla kvalitní budu potřebovat vaše názory. Mým cílem je zjistit, zda v SHM funguje vše tak, jak má, jaká je Vaše motivace pro tuto dobrovolnou činnost, jestli Vám v SHM něco chybí apod. Budu moc ráda, když se u otevřených otázek co nejvíce rozepíšete.

Tento dotazník nebude anonymní, ale i tak bych vás ráda poprosila o naprostou upřímnost. Vaše jména nebudou nikde zveřejněna a názory pod vašim jménem nebudou šířeny.

Ještě jednou moc děkuji za upřímnost a pomoc při psaní mé diplomové práce. Tereza Thonová

* Označuje povinnou otázku

1. Jméno a příjmení *

---

2. Přes koho jste se k SHM v Prostějově dostali? Lze zvolit více možností. *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Rodina
- Škola
- Přátelé
- Internet
- Jiné:

3. Jezdili jste jako účastníci na tábory s SHM? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

4. Jak dlouho jste členem SHM? *

Označte jen jednu elipsu.

- 3 roky a méně
- 3- 5 let
- 6 - 8 let
- 9 - 10 let
- 11 let a více

5. Jaká pro vás byla motivace stát se animátorem? *

---

6. Co pro vás znamená být animátor? *

---

7. Chcete se následující 2 roky stále věnovat této dobrovolné činnosti? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

8. Pokud jste na předešlou otázku odpověděli ne, tak vysvětlete proč.

---

9. Co vás u této dobrovolné činnosti stále drží? *

---

10. Jaký názor máte na vzdělávání budoucích salesiánských animátorů v SHM v Prostějově? Je tento koncept dobrý, nebo byste na něm něco změnili? *

---

11. Pokud jste v předešlé otázce odpověděli ne, napište, co byste rádi změnili.

---

12. Jezdíte rádi na formační setkání pro starší animátory? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

13. Pokud jste v předešlé otázce odpověděli ne, tak vysvětlete proč.

---

14. Pokud byste chtěli něco změnit na formačních setkání pro starší animátory, co by to bylo?

*

---

15. Jaké jsou podle vás silné stránky SHM (v čem je SHM dobré)? *

---

16. Jaké jsou podle vás slabé stránky SHM (v čem se klubu SHM nedaří, co klub nedělá dobře)? *

---

17. Jaké jsou podle vás hrozby, kterým musí SHM čelit? *

---

18. Jaké příležitosti SHM má? *

---

19. Co byste rádi na chodu SHM změnili? *

---

20. Jak vnímáte vystupování SHM ve společnosti? (webové stránky, instagram, prezentování SHM na táborech) *

---

21. Jste spokojeni s tábory a akcemi, které SHM pořádá? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

22. Chybí vám něco na našich táborech, salesiánských setkání a celkově v SHM? *

---

23. Mění se podle vás SHM k: *

Označte jen jednu elipsu.

Lepšímu

Horšímu

Nemění se

Anotace

Jméno a příjmení:	Bc. Tereza Thonová
Katedra nebo ústav:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Mgr. Pavla Vyhnálková, Ph.D.
Rok obhajoby:	2023

Název závěrečné práce:	Práce s animátory v salesiánském hnutí mládeže v Prostějově
Název závěrečné práce v angličtině:	Work with animators in Salesian youth movement in Prostějov.
Anotace závěrečné práce:	Závěrečná práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a výzkumné šetření. V teoretické části se věnuji životu sv. Jana Boska, zakladatele salesiánů. Dále popisuji, kdo je to salesiánský animátor a kde je možné tyto animátory v České republice najít. V první části se také zabývám dobrovolnictvím, jeho motivací, řízením a rolím v týmu. Speciální kapitolu jsem věnovala i Salesiánskému hnutí mládeže v Prostějově. Ve výzkumném šetření jsem dělala výzkum, během kterého jsem zjišťovala jak animátoři hodnotí SHM Prostějov a silné a slabé stránky celého hnutí. Pomocí otevřeného kódování jsem analyzovala získaná data.
Klíčová slova	Salesiánské hnutí mládeže, animátor, dobrovolník, sv. Jan Bosko, nezisková organizace, motivace, tým.
Anotace v angličtině:	The final thesis is divided into two parts - theoretical part and practical part. In the theoretical part, the main focus is on the life of St. John Bosco, the founder of the

	<p>Salesians. The thesis also describes who a Salesian animator is and where it is possible to find them in the Czech Republic. The first part also covers volunteering, its motivation, management, and roles in the team. A special chapter is dedicated to the Salesian youth movement in Prostějov. In the practical part, a research was conducted to find out how animators evaluate SHM Prostějov and its strengths and weaknesses. The obtained data were analyzed by using open coding.</p>
Klíčová slova v angličtině:	<p>Salesian Youth Movement, animator, St. John Bosco, a non-profit organization, motivation, team.</p>
Rozsah práce:	97
Jazyk práce:	český